

Yritysten yleiset sopimusehdot

YS15
Vakuutusehdot 1.10.2021

Sisällysluettelo

1. Eräät keskeiset käsitteet	3
2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	3
2.1 Turvan tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)	3
2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)	3
2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti	4
3. Turvan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	4
3.1 Turvan vastuun alkaminen (11 §)	4
3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo (16 §)	4
4. Vakuutusmaksu	4
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)	4
4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)	4
4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen (42 §)	4
4.4 Vakuutusmaksu sopimuksen päättyessä (45 §)	4
4.5 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaus	5
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	5
5.1 Turvan tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)	5
5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)	5
6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	6
6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)	6
6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)	6
7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (28 §, 30 § ja 34 §)	7
7.1 Vahinkovakuutus	7
7.2 Alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa	7
8. Samastaminen (33 §)	7
9. Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)	7
10. Korvausmenettely	7
10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)	7
10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)	8
10.3 Turvan velvollisuudet (7 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)	8
10.4 Kuittaus	8
11. Vakuutus korvaus	8
11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)	8
11.2 Alivakuutus (58 §)	8

12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen (8 § ja 74 §)	8
12.1 Oikaisupyyntö ja asiakasasiamies	8
12.2 FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonta	8
12.3 Käräjäoikeus.....	9
12.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys (sovelletaan venevakuutuksiin).....	9
12.5 Sovellettava laki	9
13. Turvan takautumisoikeus (75 §)	9
13.1 Turvan takautumisoikeus kolmatta kohtaan	9
13.2 Turvan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan	9
14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen	9
14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §).....	9
14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §).....	9
14.3 Indeksien vaikutus vakuutusmaksuun ja vakuutusmäärään	10
15. Vakuutus sopimuksen päättyminen	10
15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)	10
15.2 Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)	10
15.3 Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)	11
15.4 Omistajan vaihdos (63 §)	11
15.5 Vakuutus päättyy ilman irtisanomista	11
16. Kolmannen henkilön oikeudet	11
16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §) ..	11
16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §).....	11
16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §).....	11
16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)	11
16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)	11
17. Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely	11
18. Muut määräykset	12
18.1 Vakuutus sopimuksen osittainen pätemättömyys.....	12
18.2 Ylivoimaisen esteen vaikutus Turvan velvollisuuksiin.....	12
18.3 Kauppasaarto.....	12

1. Eräät keskeiset käsitteet

Julkisyhteisöllä tarkoitetaan sellaista yhteiskunnallista elintä, esimerkiksi kuntaa tai seurakuntaa, jonka toiminnasta ja järjestelystä säännellään lailla tai asetuksella ja jota ei toiminnan laajuuden puolesta rinnasteta kuluttajaan.

Kirjallisella tarkoitetaan paperi- tai sähköisessä muodossa toimitettua tietoa, joka on säilytettävissä tietosisällöltään muuttumattomana ja joka on toisinnettavissa saman sisältöisenä kuin se on alun perin toimitettu.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii kulutushyödykkeitä pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutus sopimuslain mukaisesti vakuutuksenantajan sopimuspuolena rinnastettava kuluttajaan. Asunto-osakeyhtiöt ja aatteelliset yhdistykset rinnastetaan aina sopimusosa puolena kuluttajaan.

Turvalla tarkoitetaan Keskinäistä Vakuutusyhtiö Turvaa.

Rajoitusehto on vakuutus sopimuksen ehto, joka määrittelee sellaiset vahingot, joita vakuutuksesta ei korvata tai joka muuten rajoittaa vakuutusturvaa.

Suojeluohje (31 §) on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Vakuutettu (2 §) on vahinkovakuutuksessa se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuksenantaja (2 §) on se vakuutusyhtiö, joka on tehnyt vakuutuksenottajan kanssa vakuutus sopimuksen. Tässä ehdossa vakuutuksenantajasta käytetään nimitystä Turva.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutuksenantajan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutuskausi (16 §) on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei toinen sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutus sopimus voi muodostua yhdestä tai useammasta vakuutuksesta. Vakuutus sopimuksen sisältö (6 §) määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan sellaisen riskin toteutumista, jonka varalta vakuutus on myönnetty.

Yrityksellä tarkoitetaan sellaista vakuutuksenottajaa, joka ei ole vakuutus sopimuslain 3 §:ssä vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Turvan tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoista, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Lisäksi vakuutuksen etämyynnissä annetaan kuluttajalle kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Turvan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos Turva tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.1.1.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Jos Turva tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, Turva oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)

2.2.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Turvan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Turvan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista Turvalle antamansa vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

2.2.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutetua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Turvan esittämiin kysymyksiin sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Turvan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi ilman aiheetonta viivytystä vakuutuskauden aikana oikaista Turvalle antamansa vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Turvaa. Turvalla on oikeus pitää suoritettut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

3. Turvan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Turvan vastuun alkaminen (11 §)

Turvan vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, silloin, kun Turva tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo (16 §)

Vakuutus sopimus voi olla joko määräaikainen tai jatkuva. Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa vuoden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutuksenantaja irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä. Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovittu ajan.

4. Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus sopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

4.1.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Turva lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Turvan vastuun alkamista eikä myö-

hempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista, ellei maksun suorittaminen ole vakuutusehtojen mukaan Turvan vastuun alkamisen edellytys. Jos Turvan vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien Turvan vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.1.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Vakuutusmaksu on suoritettava viimeistään eräpäivänä. Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien Turvan vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, Turvalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia vakuutuksenottajan suorituksilla lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, Turvalla on oikeus irtisanoa vakuutus sopimus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettamisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus sopimus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Turva mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytä, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen. Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen (42 §)

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vahinkovakuutuksen maksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, Turvan vastuu alkaa uudelleen maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovittu vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan. Jos Turva ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutuksenantaja ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksu sopimuksen päättyessä (45 §)

4.4.1 Vakuutusmaksun laskeminen

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Turvalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Vakuutusmaksuna peritään tällöin toteutuneen vakuutuskauden ja sovittu vakuutuskauden välistä suhdetta vastaava osa koko va-

kuutuskauden maksusta. Turva on kuitenkin oikeutettu perimään toteutuneen vakuutuskauden riskiä vastaavan osan koko vakuutuskauden maksusta.

4.4.2 Korvaus vakuutuksen hoitokuluista

Vakuutuksen päättyessä vakuutusnottajan toimitaman irtisanomisen vuoksi kesken sovitun vakuutuskauden on Turvalla edellä esitetyn lisäksi oikeus periä korvauksena vakuutuksen hoidosta aiheutuneista kustannuksista 10 % sovitun vakuutuskauden vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 10 ja enintään 50 euroa.

4.4.3 Vakuutusmaksun palauttaminen

4.4.3.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutusnottajien vakuutukset

Mikäli vakuutusmaksu on vakuutuksen päättyessä jo maksettu, Turva palauttaa vakuutusnottajalle edellä selostettavalla tavalla määräytyvän maksun sekä vakuutuksen hoitokuluista perittävän korvauksen ylittävän osan maksusta.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Maksunpalautuksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti. Jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa, ei sitä erikseen palauteta.

4.4.3.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Mikäli vakuutusmaksu on vakuutuksen päättyessä jo maksettu, Turva palauttaa vakuutusnottajalle edellä selostettavalla tavalla määräytyvän maksun sekä vakuutuksen hoitokuluista perittävän korvauksen ylittävän osan maksusta.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Maksunpalautuksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti. Jos palautettava maksu on vähemmän kuin 50 euroa, ei sitä erikseen palauteta.

Vakuutuksesta peritään aina vakuutuskohtainen minimimaksu.

Jos vakuutustapahtuman johdosta korvataan koko vakuutusmäärä tai vakuutuskohte kokonaisuudessaan, ei maksua palauteta sen osalta tältä vakuutuskaudelta.

4.5 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaus

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Turvan tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Turva antaa vakuutusnottajalle vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot, ellei niitä ole aiemmin annettu tai asiasta toisin sovit tu. Vakuutuksen voimassaoloaikana Turva lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutus määräs tä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

5.1.1 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti kuluttajiin rinnastettavien vakuutusnottajien vakuutuksissa

Jos Turva tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Turva tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.1.2 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutuksissa

Jos Turva tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Turva oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutusnottajalle.

5.2 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)

5.2.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutusnottajien vakuutukset

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa Turvalle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota Turvan ei voida katsoa otta neen lukuun sopimusta solmittaessa. Vakuutusnottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Turvalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta.

Turva muistuttaa vakuutusnottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Vahinkovakuutuksessa vaaraa lisääviä muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen, ajoneuvon rakenteellinen muutos tai käyttöpaikan ja maan muutos. Jos vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muutuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Li-

säksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.2.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa. Vakuutuksenottajan on välittömästi ilmoitettava Turvalle, jos vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen muutos, joka lisää vahingonvaaraa ja jota Turvan ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutussopimusta solmittaessa.

Vahinkovakuutuksessa vaaraa lisääviä muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen, ajoneuvon rakenteellinen muutos tai käytöpaikan ja maan muutos.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin. Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutus-ehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Kun vastuuvakuutuksen vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava, ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä. Jos vakuu-

tettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Turva suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)

Vakuustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Turvan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys.

Vakuutettu on velvollinen ilmoittamaan kuljetuksen aikana sattuneesta vahingosta rahdinkuljettajalle.

Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos Turvan etu sitä vaatii.

Ulkomailla anastetusta kateisiin jääneestä ajoneuvosta on ilmoitettava myös Suomen poliisiviranomaisille. Jos ajoneuvon avain katoaa tai anastetaan, on vakuutetun ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin ajoneuvon luvottoman käytön estämiseksi kadonnutta tai anastettua avainta käyttäen, esimerkiksi sarjoittamalla ajoneuvon lukot uudelleen.

Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Turvan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Turva korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin. Yrityksen ja julkisyhteisön vastuuvakuutuksessa ja keskeytysvakuutuksessa Turvan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on kuitenkin vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Kun vastuuvakuutuksessa vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava, ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä. Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuu-

tensa törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Turva suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7. Vakuustapahtuman aiheuttaminen (28 §, 30 § ja 34 §)

Turva on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuustapahtuman.

7.1 Vahinkovakuutus

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Mikäli on kyse vastuuvakuutuksesta, suorittaa Turva korvauksen mahdollisesta alentamisesta tai epäämisestä huolimatta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen vereensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, hänelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen vereensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

8. Samastaminen (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinnattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluk-

sesta

- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutusnottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeiden noudattamisesta.

9. Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Turva ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeiden noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden, oli 12:ta vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Turva ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeleuhjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilöön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10. Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Turvalle tai sen edustajalle vahingosta tarkastus- ja muita toimenpiteitä varten.

Korvauksen hakijan on annettava Turvalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Turvan vastuun selvittämiseksi.

Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Turvan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Turva ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Turvalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Turvan vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutet-

tu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Turvalla on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Ellei lajikohtaisissa vakuutusehdoissa ole määrätty lyhyempää vanhenemisaikaa, vakuutuskorvausta on haettava Turvalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Turvan velvollisuudet (7 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Turva antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle ja kohdassa 16.4 tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamisesta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Turva suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Turva suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Turva lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle. Viivästyneelle korvaukselle Turva maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa. Turva ei suorita viivästyksen johdosta muita korvauksia.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Turvan erääntyneet saavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

Turvalla on oikeus vähentää vakuutuksenottajan ja vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden korvauksesta tai muusta Turvalta olevasta saatavasta konsernin minkä tahansa yhtiön erääntyneet vakuutusmaksut tai muut Turvan saavat. Jos maksu on sovittu suoritettavaksi useammassa erässä, Turva saa tehdä kuittauksen myös niistä maksueristä, jotka eivät ole vielä erääntyneet. Turvalla on kuittausoikeus myös silloin, kun vahinko on tapahtunut vakuutuksenottajan konkursiin asettamisen jälkeen, mutta Turvan vastuun ollessa vielä voimassa.

11. Vakuutuskorvaus

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

11.1.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Turvan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.1.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Turva ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän.

11.2 Alivakuutus (58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi. Turva korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Turvan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen (8 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä Turvassa asiaa käsitelleeseen henkilöön tai hakea muutosta Turvan asiakasasiamieheltä, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINeltä. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne Turvaa vastaan. Asian käsittely FINEssä ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Oikaisupyynnö ja asiakasasiamies

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä Turvan päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Turva oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheelliseksi. Jos asia ei ole oikaisupyynnöstä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä asiakasasiamiehen puoleen.

Asiakasasiamies on Turvan oma sisäinen muutoksenhakukanava, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinko- ja henkilövakuutuksiin liittyviä asioita.

Asiakasasiamies käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

12.2 FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymättömän vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja

opastusta FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia, pienyrittäjiä ja niihin verrattavia asiakkaita vakuutus- ja korvausasioissa. FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkin-
taa ja soveltamista vakuutusuhteessa. Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutusnottaja tai korvauksenhakija ei tyydy Turvan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Turvaa vastaan.

Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Turvan kotipaikan taikka Suomessa olevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen pakottavasta lainsäädännöstä tai kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne Turvan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Turvan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

12.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys (sovelletaan venevakuutuksiin)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, voi tämä pyytää venevakuutuksiin liittyvissä erimielisyysasioissa merivahingonlaskijalta korvausselvityksen.

Merivahingonlaskija antaa myös lausuntoja venevakuutukseen liittyvissä asioissa vakuutusnottajan, vakuutetun tai vakuutusnottajan pyynnöstä (merilaki 694/1994).

12.5 Sovellettava laki

Vakuutus sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

13. Turvan takautumisoikeus (75 §)

13.1 Turvan takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy Turvalle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Turvalle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudesta riippumatta. Turvalla on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

13.2 Turvan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Turva saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) tai 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Turva saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritetun korvauksen kokonaan, jos Turva olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 tai 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 tai 7 mukaisesti alennettu, Turva saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Turvalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksuja tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Turvalle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Turva lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §)

14.2.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutusnottajien vakuutukset

A. Ilmoitusmenettely:

- Turvalla on oikeus jatkuviissa vakuutuksissa vahinkovakuutuksen vakuutuskauden ja henkilövakuutuksen vakuutusmaksukauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on
- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
 - ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
 - vakuutukseen vaikuttavan (vakuutus kirjassa mainitun) indeksin muutos
 - vakuutuksen korvausmenon muutos.

Turvalla on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Turva tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, Turva lähettää vakuutusmaksua koskevan

laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee vahinkovakuutuksissa voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Tässä ehtokohdassa tarkoitettuina muutoksina ei pidetä vakuutus sopimukseen sisältyvistä bonussäänöksistä johtuvia vakuutusmaksun muutoksia.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset Jos Turva muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, Turvan on irtisanottava vakuutus sopimus päättyään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

14.2.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Turvalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja. Muutoksia noudatetaan seuraavan vakuutuskauden alusta lukien. Turvan on ilmoitettava kirjallisesti olennaisista muutoksista ja niiden perusteista viimeistään kuukautta ennen uuden vakuutuskauden alkua. Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

14.3 Indeksien vaikutus vakuutusmaksuun ja vakuutusmäärään

Turva voi muuttaa indeksiin sidottujen vakuutusten vakuutusmaksua ja vakuutusmäärää vakuutus kirjassa ilmoitetun indeksin muuttumisen johdosta.

15. Vakuutus sopimuksen päättymisen

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

15.1.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus sopimus päättyään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Turvalle. Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 vuorokautta.

15.1.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa jatkuva vakuutus päättyään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomisesta on ilmoitettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön.

Kirjallinen irtisanominen on lähetettävä Turvalle viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Määräaikainen vakuutus päättyy sovittuna päättymispäivänä ilman irtisanomista.

15.2 Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

15.2.1 Kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Turvalla on oikeus irtisanoa vahinkovakuutusta koskeva vakuutus sopimus päättyään vakuutuskauden aikana, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Turva oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenantajalle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjiaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Turvan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt suoje luohjeen noudattamisen
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutus tapahtuman; tai
- vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Turvalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Turvan vastuun arvioimisen kannalta.

Turva suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheeton viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomis peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.2.2 Yritysten ja julkisyhteisöjen vakuutukset

Turvalla on oikeus irtisanoa vahinkovakuutusta koskeva vakuutus sopimus päättyään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Turva oikean asianlaidan tuntien ei olisi myöntänyt vakuutusta
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Turvalle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjiaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Turvan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa,
- 3) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt suoje luohjeen noudattamisen
- 4) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutus tapahtuman; tai
- 5) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Turvalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Turvan vastuun arvioimisen kannalta tai
- 6) vakuutuksenottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai asetettu konkurssiin.
- 7) sattuu vakuutuksesta korvattava vahinko.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan kohdissa 1) – 6) sekä

vakuutettua että vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa. Mikäli Turvalla on irtisanomisoikeus yhden vakuutuksen osalta ja vakuutuksenantaja tätä oikeuttaan käyttää, voi se samalla irtisanoa muutkin vakuutuksenottajan vakuutukset. Turva suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Turvan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)

Turvalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Omistajan vaihdos (63 §)

Vakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta. Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeus- turva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

15.5 Vakuutus päättyy ilman irtisanomista

Vakuutus päättyy ilman erillistä irtisanomista, kun ajoneuvo

- ilmoitetaan ajoneuvorekisteriin poistetuksi toistaiseksi liikennekäytöstä ja sen rekisterikilvet palautetaan
- ilmoitetaan ajoneuvorekisteriin liikennekäytöstä poistetuksi ulkomaille tai Ahvenanmaalle
- poistetaan lopullisesti ajoneuvorekisteristä.

16. Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa muutoin on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Turva vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Turvan

kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutusta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa, mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Turvalta, jos

- vakuutuksen ottaminen on perustunut lakiin tai viranomaisen määräykseen
- vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön, tai
- vastuuvakuutuksesta on ilmoitettu vakuutetun elinkeinotoimintaa koskevassa markkinoinnissa. Jos Turvalle esitetään korvausvaatimus, Turva ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos Turva hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on Turvan korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä asiakasasiamiehen puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai vakuutuslautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kante Turvaa vastaan kohdan 12 mukaisesti.

17. Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely

Turva käsittelee asiakkaidensa henkilötietoja noudattaen tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvää tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytapaa. Muutoinkin asiakkaiden yksityisyyden suojan toteutumisesta huolehditaan henkilötietojen käsittelystä. Henkilötietoja käsitellään Turvan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös asiakkaillemme suunnattuun markkinointiin.

Tietoja hankitaan muun muassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekisteristä. Tallennetuista henkilötiedoista on tietosuojaselosteet, joista ilmenee, mitä tietoja rekisteriin on tallennettu.

Asiakasta koskevia tietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terroris-

min rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja esittämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

Turvaan ilmoitetuista vahingoista luovutetaan tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin. Samalla voidaan tarkistaa, mitä vahinkotietoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään korvauskäsittelyn yhteydessä, jotta voitaisiin torjua vakuutusyhtiöihin kohdistuvaa rikollisuutta.

Turva tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asioinnin todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

18. Muut määräykset

18.1 Vakuutussopimuksen osittainen pätemättömyys

Mikäli vakuutussopimuksen yksittäinen ehtokohta tai sen osa todetaan pätemättömäksi, pysyvät sopimuksen ehdot muilta osin voimassa.

18.2 Ylivoimaisen esteen vaikutus Turvan velvollisuuksiin

Mikäli vakuutussopimuksen velvoitteen täyttäminen esity, vaikeutuu tai viivästyy vakuutussopimuksen osapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta seikasta (ylivoimainen este) johtuen, osapuoli vapautuu sopimusvelvoitteensa täyttämistä ja seuraamuksista ylivoimaisen esteen ajaksi. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan tietoliikennehäiriö tai -keskeytys, ohjelmisto- tai sähköhäiriö, työtaistelutoimenpide, tulipalo, luonnontapahtuma, viranomaisen toimenpide tai muu este, joka on osapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella.

18.3 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

Turva ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaartoa koskevia pakotteita.

**Hoida yrityksesi vakuutusasiat
helposti osoitteessa turva.fi**

Ota yhteyttä, meiltä saat henkilökohtaista palvelua:

01019 5107

Palvelunumero yritysasiakkaille

01019 5108

Korvausasiat

01019 5111

Ajoneuvovahinkojen hätäpalvelu 24h
Omaisuuksivahinkojen hätäpalvelu
iltaisoin ja viikonloppuisin

+358 1019 5111

SOS-hätäpalvelu ulkomailla 24h

**Aukioloajat ja lähimmän toimipaikan löydät
turva.fi**

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva | PL 117, 33101 Tampere
Y-tunnus 0211695-5 | Kotipaikka TAMPERE

Kiinteistön täysarvovakuutus

901
Vakuutusehdot 1.7.2021

Sisällysluettelo

10. Esinevakuutukset	3
10.1 Esinevakuutusten voimassaoloalue	3
10.2 Esinevakuutusten kohteet	3
10.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä	4
10.4 Vahingon määrä	4
10.5 Korvauksen määrä	5
10.6 Esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset	6
10.7 Muita korvaussääntöjä	7
10.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen	7
11. Palovakuutus	7
11.1 Korvattavat vahingot	7
11.2 Korvausrajoitukset	7
11.3 Korotettu omavastuu	7
12. Rajoitettu luonnonilmiövakuutus	8
12.1 Korvattavat vahingot	8
12.2 Korvausrajoitukset	8
12.3 Korotettu omavastuu	8
13. Vuotovakuutus	9
13.1 Korvattavat vahingot	9
13.2 Korvausrajoitukset	9
13.3 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset ja korotettu omavastuu	10
14. Murto- ja ilkivaltavakuutus	11
14.1 Korvattavat vahingot	11
14.2 Korvausrajoitukset	11
14.3 Korotettu omavastuu	11
15. Talotekniikan rikkovakuutus	12
15.1 Korvattavat vahingot	12
15.2 Korvausrajoitukset	12
15.3 Talotekniikan ikään perustuvat vähennykset	12
16. All Risk -laajennus	13
16.1 Vakuutuksen kohde	13
16.2 Korvattavat vakuutustapahtumat	13
16.3 AR-laajennukseen sisältyvät rajoitukset	13
16.4 Yleiset korvaussäännökset	13
20. Kiinteistön vastuuvakuutus	13
20.1 Korvattavat vahingot	14
20.2 Korvausrajoitukset	14
20.3 Korvaussäännökset	15

30. Yhtiöjohdon vastuuvakuutus.....	16
30.1 Vakuutetut.....	16
30.2 Vakuutuksen voimassaoloalue	16
30.3 Korvattavat vahingot.....	16
30.4 Korvausrajoitukset	16
30.5 Korvaussäännökset.....	17
40. Kiinteistön oikeusturvavakuutus	18
40.1 Vakuutuksen voimassaoloalue	18
40.2 Tuomioistuimet.....	18
40.3 Vakuutetut.....	18
40.4 Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma.....	18
40.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	18
40.6 Korvattavat kustannukset	19
40.7 Kustannukset, joita ei vakuutuksesta korvata	20
40.8 Korvaussäännökset.....	20
40.9 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua.....	21
50. Suojeluohjeet	21
50.1 Korjaustyöt.....	22
50.2 Paloriski	22
50.3 Luonnonilmiöriski.....	22
50.4 Vuotoriski.....	23
50.5 Murtoriski ja avainturvallisuus.....	23
50.6 Rikkoriski	23
50.7 Vastuuriski.....	24

Nämä kiinteistön täysarvovakuutuksen ehdot määrittelevät vakuutus sopimuksen sisällön yhdessä yleisten sopimusehtojen, vakuutuskirjan ja vakuutuskirjaan merkittyjen erityisehtojen ja suojeluohjeiden kanssa.

Vakuutusta tehtäessä tai sitä muutettaessa on voitu sopia, että sopimuksen sisältämä vakuutusturva on suppeampi tai laajempi kuin näissä kiinteistön täysarvovakuutuksen ehdoissa on määritetty. Poikkeamat on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutuksen kohteet, vakuutusmäärät, vakuutusturva ja omavastuut on esitetty vakuutus kirjassa.

10. Esinevakuutukset

Turva sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle vakuutuksen voimassaoloaikana aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

10.1 Esinevakuutusten voimassaoloalue

Esinevakuutukset ovat voimassa vakuutus kirjassa merkityssä sijaintipaikassa.

10.2 Esinevakuutusten kohteet

Vakuutus kattaa vakuutus kirjassa merkityn rakennuksen rakenteet, talotekniikan, varusteet, tontilla olevat rakennelmat, rakennuspaikan maapohjan ja piha-alueen sekä vuokratuoton seuraavasti:

10.2.1 Rakennuksen rakenteet ja talotekniikka

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun rakennukseen kuuluvat, koko rakennuksen käyttöä palvelevat, kiinteästi asennetut

- rakenteet, kalusteet ja pinnoitteet
- vakuutusnottajan omistama, alkuperäinen, alkuperäistä vastaava tai koko rakennukseen samanaikaisesti jälkeinpäin asennettu talotekniikka (LVIS- ja konetekniikka) rakennuksessa ja tontilla sekä liittymä johdot yleiseen liittymään saakka.

Talotekniikkaan (LVIS- ja konetekniikka) kuuluviksi katsotaan koko rakennusta palvelevat hissit, sähköistys-, lämmitys-, jäähdytys-, vedenjakelu-, jätevesiviemäröinti-, ilmastointi-, sammutus-, valvonta-, hälytys-, tiedonsiirto- ja muut vastaavat koneet, laitteet ja laitteistot sekä niihin kuuluvat johdot, putket, kanavat, säiliöt ja säätölaitteet.

Vakituiseen asumiseen tarkoitettussa rakennuksessa talotekniikkaan kuuluviksi katsotaan myös asukkaiden yhteiskäytössä olevan pesutuvan pesukone, mankeli ja kuivausrumpu sekä yhteiskäytössä olevien kylmähuoneiden jäähdytyslaitteistot.

Rakennuksen talotekniikkaan eivät sisälly kokonaisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotantolaitteet, eivätkä pakastamo- ja kylmiö rakennusten kylmälaitteet, vaikka ne palvelisivatkin koko rakennusta.

Kokonaisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotantolaitteet sekä pakastamo- ja kylmiö rakennusten kylmälaitteet on vakuutettava tarvittaessa erikseen irtaimena käyttöomaisuutena.

Talotekniikan rikkovakuutuksen (ks. kohta 15) kohteena on vain rakennuksen talotekniikka.

10.2.2 Rakennuksen varusteet ja tontilla olevat rakennelmat

Vakuutetun rakennuksen rakenteiden ja talotekniikan lisäksi vakuutuksen kohteena ovat vakuutusnottajan omistamat tai muutoin vakuutusnottajan vastuulla olevat, vakuutetun rakennuksen käyttöä palvelevat

- rakennuksen tontilla olevat kiinteät tavanomaiset rakennelmat, rakenteet ja varusteet sekä enintään 12 m²:n suuruiset varastot ja katokset
- kiinteistön hoidossa käytettävät tavanomaiset työkalut ja enintään 5 kW:n tehoiset työkonet ja niiden polttoaineet
- vakuutetun rakennuksen lämmitykseen käytettävät polttoaineet
- yksityistalouksien vakituiseen asumiseen liittyvät yhteiseen käyttöön tarkoitetut koneet ja kalusteet, kuten esimerkiksi asuinkerrostalon yhteiskäytössä olevan harrastetilan kalusto.
- vakuutettuun rakennukseen kiinteästi asennetut valonheittimet tms.

Yli 12 m²:n suuruiset varastot ja katokset on vakuutettava erikseen omina kohteinaan.

Yli 5 kW:n tehoiset työkonet (esim. päältä ajettavat ruohonleikkurit) ja muu irtain omaisuus on tarvittaessa vakuutettava erikseen irtaimena käyttöomaisuutena.

10.2.3 Rakennuspaikan maapohja ja piha-alue

Vakuutuksen kohteena ovat tässä sopimuksessa vakuutetun rakennuksen rakennuspaikan maaperän puhdistuskustannukset jätteidenkäsittelymaksuineen sekä piha-alueen ja istutusten kunnostuskustannukset. Korvauksen edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet tästä sopimuksesta korvattavan esinevahingon seurauksena.

Nämä kustannukset ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 17 euroa/m³ sijaintipaikassa vakuutettujen rakennusten tilavuudesta laskettuna, kuitenkin yhteensä enintään 10 000 euroa.

10.2.4 Vuokratuotto

Vakuutuksen kohteena on tästä sopimuksesta korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutetusta rakennuksesta saamatta jäänyt vuokratulo. Saamatta jäänyttä vuokratuloa korvataan kuukaudessa enintään 0,50 euroa/m³ vahingoittuneen rakennuksen tilavuudesta laskettuna. Korvausta maksetaan enintään yhden vuoden ajalta esinevahingon sattumispäivästä. Korvauksen määrää laskettaessa vuokratulosta vähennetään säästyneet kiinteistön hoitokustannukset. Korvaus voidaan maksaa ainoastaan vakuutusnottajalle tai kiinteistön omistajalle aiheutuneesta vuokratuoton menetyksestä.

Jos rakennuksesta kuukaudessa saatava vuokratulo on yli 0,50 euroa/m³ rakennuksen tilavuudesta laskettuna, se voidaan vakuuttaa erikseen vuokratuottokeskeytysvakuutuksella.

10.2.5 Rakennusta, rakennelmia ja varusteita koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rakennuksessa harjoitettavaa liike-, tuotanto-, harrastus- tai muuta vastaavaa toimintaa palvelevat rakenteet, kalusteet, pinnoitteet sekä LVIS- ja konetekniikka liittymäjohtoineen
- kokonaisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotantolait-

teet

- pakastamo- ja kylmiörakennusten kylmälaitteet
- osakkeenomistajan, vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkimat ja omistamat varusteet, kuten mainoskilvet ja -teipit, markiisit, valvonta- ja hälytyslaitteet, kellot, antennit sekä parveke- ja muut erikoislasit
- rakennustaide, kuten patsaat, veistokset ja maalaukset
- rekisteröitävät ajoneuvot
- laiturit ja vastaavat rantarakennelmat
- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet, kuten paalutukset.

10.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

10.3.1 Täysarvo

Omaisuuksien vakuutus on täydestä vakuutusarvostaan, jos vakuutuksen perusteeksi kysytyt rakennusten tilavuudet on ilmoitettu todellisen suuruusina.

Rakennuksen tilavuudella tarkoitetaan tilaa, jota rajoittavat ulkoseinien ulkopinnat, alapohjan alapinta ja yläpohjan yläpinta. Milloin rakennuksessa ei ole yläpohjaa tai yläpohja liittyy ilman ullakkoa vesikattoon, katsotaan rajoittavaksi pinnaksi vesikaton yläpinta suojauksineen.

10.3.2 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuudeltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös normaalit kuljetus- ja asennuskustannukset.

10.3.3 Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään omaisuuden arvon aleneminen ikääntymisen, kulumisen, tekniikan vanhentumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Päivänarvoa määritettäessä otetaan huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi. Päivänarvo arvioidaan jokaisen vahingoittuneen esineen ja rakennuksen osalta erikseen. Yksittäisen rakennusosan vahingoittuessa päivänarvo arvioidaan kuitenkin kyseisen rakennusosan mukaan.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on korkeintaan päivänarvo.

Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määrättäessä, kun rakennus korjataan entiselleen tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle rakennetaan uusi samalle sijaintipaikalle.

10.3.4 Vakuutusarvo

Omaisuuksien vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan vahingon ja korvauksen määrää.

Omaisuuksien vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

10.3.5 Jäännösarvo

Omaisuuksien jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

10.3.6 Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty tai näissä ehdoissa määritetty osuus, joka vähennetään vahingon määrästä korvauksen määrää laskettaessa.

Omavastuu voidaan valita useista eri vaihtoehdoista. Vakuutusnottajan valitsema omavastuun korotus alentaa vakuutusmaksua.

10.3.7 Alivakuutus

Omaisuuksien alivakuutus, jos vakuutuksen perusteeksi kysytyt rakennuksen tilavuudet on ilmoitettu todellista pienempänä. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä, kuin ilmoitetun tilavuuden ja todellisen tilavuuden välinen suhde osoittaa.

Esimerkki:

Asuinkerrostalon tilavuus on 10 000 m³. Vakuutusnottaja ilmoitti vakuutusta tehtäessä tilavuudeksi 8 000 m³. Omavastuuksi vakuutusnottaja valitsi 1 000 euroa. Rakennuksen kellarivarastossa syttynyt tulipalo vahingoitti rakennusta niin, että rakennuksen korjaus- ja puhdistuskustannukset olivat 90 000 euroa. Koska rakennus on alivakuutettu, vakuutuksesta korvataan niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä, kuin ilmoitetun tilavuuden ja todellisen tilavuuden välinen suhde osoittaa, eli 71 200 euroa.

10.3.8 Ylivakuutus

Omaisuuksien ylivakuutus, jos vakuutuksen perusteeksi kysytyt vakuutettavien rakennusten tilavuudet on ilmoitettu todellista suurempina. Tällöin on korvauksen määrää laskettaessa perusteena vahingon todellinen määrä.

10.4 Vahingon määrä

Vahingon määrä ja omaisuuden arvo lasketaan pääsääntöisesti omaisuuden jälleenhankinta-arvon mukaan. Jos esineen päivänarvo ennen vahinkoa on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan. Yksittäisen rakennus- tai rakennososan vahingoittuessa päivänarvo arvioidaan kyseisen osan mukaan.

Talotekniikan rikkoutumisvahingoissa vahingon määrä määritellään ehtojen kohdan 15 mukaisesti.

10.4.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vakuutusarvo ja vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaisesti.

Jälleenhankintahetkellä tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin omaisuus korjataan tai uutta omaisuutta hankitaan tuhoutuneen tilalle. Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä lasketaan omaisuuden jälleenhankintahetken jälleenhankinta-arvosta ottamalla huomioon jäljempänä kohdissa 10.4.3 - 10.4.10 mainitut tekijät.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä lasketaan korjauskustannuksista ottamalla huo-

mioon kohdissa 10.4.3 - 10.4.10 mainitut tekijät.

10.4.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Omaisuuuden päivänarvon mukainen vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

Vahingon määrä päivänarvon mukaan on niin suuri osa vahinkohetken jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingon määrästä kuin omaisuuden päivänarvo on jälleenhankintaarvosta.

10.4.3 Lainsäädännön vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrään lisätään vahingoittuneen rakennuksen korjaamiseen tai rakentamiseen liittyvät lisäkustannukset, jotka aiheutuvat viranomaisten rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä. Lisäkustannuksina otetaan huomioon enintään 20 euroa/m³ vakuutetun rakennuksen tilavuudesta laskettuna. Rakennuksen vakuutusarvo on kuitenkin kokonaiskorvauksen ylin määrä.

Esimerkki:

Rakennus vaurioitui tulipalossa siten, että korjaaminen edellyttää rakennuslupaa. Rakennusluvan ehtona on rakennuksen ilmanvaihdon saattaminen voimassaolevien rakennusmääräysten edellyttämälle tasolle, jolloin on rakennettava aiempaa tilavampi ilmanvaihtokonehuone sekä hankittava tehokkaammat laitteet. Pakottavan viranomaismääräyksen aiheuttamana kustannuslisänä otetaan huomioon korjauskulujen perusteella vahingon määrää laskettaessa enintään 20 euroa/m³ rakennuksen tilavuudesta laskettuna. Jos rakennus tuhoutuu kokonaan, ylin korvausmäärä on kuitenkin rakennuksen vakuutusarvo.

10.4.4 Huolto-, kunnossapito- ja parannustyöt

Vahingon määrään ei lasketa kuluja, jotka ovat aiheutuneet huolto- ja kunnossapitotoista, teknisen tason parantamisesta tai tilapäiskorjauksista.

10.4.5 Korjaamisen kiirehtimiskulut

Korjauskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan normaalit työ- ja hankintakustannukset. Vahingon määrään ei lasketa yli- ja pyhätöyökustannuksia eikä muita vastaavia kiirehtimiskuluja.

10.4.6 Laitekokonaisuudet ja -järjestelmät

Jos laitekokonaisuudesta tai -järjestelmästä tuhoutuu tai vahingoittuu korjauskelvottomaksi osa, vahingon määrä on osan taloudellinen arvo. Vahingon määrään ei lasketa sitä käyttökelpoisuuden tai arvon menetystä, joka aiheutuu koko laitteistolle tai järjestelmälle.

Esimerkki:

Kiinteistövalvontalaitteistoon liittyvästä tietokonelaitteen, näyttöpäätteen ja tulostimen muodostamasta kokonaisuudesta rikkoutui tietokonelaitte. Laitetta ei voi korjata, koska siihen ei enää valmisteta varaosia. Uusi tietokonelaitte ei sovi yhteen tulostimen kanssa, joten sekin joudutaan uusimaan. Samoin ohjelmisto on uusittava yhteensopimattomuuden takia. Vahingon määrä on rikkoutuneen tietokonelaitteen päivänarvo.

10.4.7 Piha-alue ja kasvusto

Piha-alueen vahingot lasketaan vahingon määrään kunnostuskustannusten mukaan. Luonnontilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei kuitenkaan korvata.

Koristepensaiden ja -puiden vahingon määrä saadaan lisämällä uusien, Suomessa yleisesti kaupan olevien taimien hintaan kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

Korvauksen enimmäismäärä on rajoitettu kohdan 10.2.3 mukaisesti.

10.4.8 Omaisuuuden ikään perustuvat vähennykset

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon omaisuuden ikään perustuvat vähennykset seuraavasti:

- muovikatteen korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista kohdan 12.2.2 mukaisesti
- putkiston, laitteen, säiliön ja vesikatteen ikään perustuen kohdan 13.3.1 mukaisesti
- lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannuksista kohdan 14.1.3 mukaisesti
- talotekniikan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista kohdan 15.3 mukaisesti.

10.4.9 Jäännösarvo

Vahingon määrää laskettaessa omaisuuden jäännösarvo otetaan vähennyksenä huomioon.

Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei lainsäädännön tai viranomaismääräysten vuoksi voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseen entiseen kuntoonsa, vahingon määrään lisätään näin syntynyt jäännösarvon alentuminen.

Tässä tarkoitettua lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ovat maankäyttö- ja rakennuslaki ja yleisteistä annettu laki ja niiden nojalla annetut säännökset, voimassa oleva rakennuskielto sekä rakentamisrajoitus.

Arvon alentuminen lasketaan siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista saadaan, kun ne myydään.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos Turva pyytää, vakuutuksenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon. Jos lupaa ei myönnetä, vakuutuksenottajan on haettava muutosta päätökseen.

Vakuutuksenottajan tulee Turvan pyynnöstä valtuuttaa Turva edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

10.4.10 Verotussäädökset

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut säädökset.

Tällainen säädös on esimerkiksi arvonlisäverolaki.

10.5 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 10.4 mukaisesta vahingon määrästä ottamalla huomioon jäljempänä mainitut tekijät.

10.5.1 Esinevahinko

Turvan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on omaisuuden vakuutusarvo.

10.5.2 Vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet vakuutuksenottajalle sattuu-

neen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan esinevahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusarvo siten ylittettäisiinkin. Kustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä.

Esimerkki:

Vakuutetun rakennuksen tulipalon sammutukseen käytettyjen sammuttimien täyttökustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä, vaikka muuta korvattavaa palovahinkoa ei ole syntynytkään.

10.5.3 Alivakuutus

Mahdollinen alivakuutus otetaan huomioon kohdan 10.3.7 mukaisesti.

10.5.4 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty tai näissä ehdoissa määritetty omavastuu vahingon määrästä. Korvausta laskettaessa otetaan ennen omavastuuta huomioon mahdolliset omaisuuden ikään perustuvat ikävähennykset.

Esimerkiksi palo-, luonnonilmiö- ja vuotovakuutusten osalta näissä ehdoissa on määritetty korkeampi omavastuu asennus- ja korjaustöissä aiheutuneissa vahingoissa.

10.5.5 Hälytinalitteiston vaikutus vahinkoon

Omavastuuta ei vähennetä, jos vakuutettuun kohteeseen asennettu hälytinalitteisto (lukuun ottamatta palovarointia) on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää.

10.5.6 Korvauksen maksaminen

10.5.6.1 Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta

Korvaus velan vakuudeksi annetusta, kiinnitetystä omaisuudesta maksetaan ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle, esimerkiksi pankille. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutuksenottajalle, kun korvauksen määrä on omaisuuden arvoon verrattuna vähäinen, tai jos kiinnityksenhaltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamisesta vakuutuksenottajalle. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys tästä kiinnityksenhaltijoiden suostumuksesta.

10.5.6.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivänarvo on vähintään puolet jälleenhankinta-arvosta ja vakuutuksen perusteeksi kysytyt rakennusten tilavuudet on ilmoitettu todellisen suuruisina.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen pakottavan toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus, kun vakuutuksenottaja on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai kun kiinnityksen haltijat ovat antaneet tiedot korvauksen maksamiseksi.

- jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan jälleenhankinnan edistymisen mukaan, kun Turva on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja päivänarvon mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan.
- jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.

Oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutuksenottajalla tai sillä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa. Oikeutta ei voi siirtää kolmannelle osapuolelle. Kolmannella osapuolella on oikeus vain päivänarvon mukaiseen korvaukseen.

10.5.6.3 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan vain päivänarvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivänarvo on alle puolet jälleenhankinta-arvosta.

10.5.6.4 Rahana maksettavan korvauksen vaihtoehto

Turvalla on oikeus rahana maksamisen sijasta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa tuhoutunut tai vahingoittunut omaisuus.

10.5.6.5 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

10.6 Esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

10.6.1 Räjähteet ja räjäytykset

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä tai ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä.

10.6.2 Ydinvahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut Suomessa tai ulkomailla sattuneesta ydin vastuulain määritelmän mukaisesta ydinvahingosta.

10.6.3 Lakko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakosta, työnseisauksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä.

10.6.4 Poikkeusolot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on tapahtunut sodan, kapinan, vallankumouksen tai muun sen kaltaisen yhteiskuntajärjestyksestä horjuttavan tapahtuman aikana.

10.6.5 Rakennus- ja asennusvirheet

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle itselleen
 - suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
 - rakenne-, valmistus- tai aineviasta
 - perustamis- tai rakennusvirheestä

10.6.6 Toissijaisuus

Vakuutuksenottajan omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin, kuin muut mahdolliset vakuutukset, tai valtion varoista maksettavat korvaukset eivät vahinkoa korvaa.

10.6.7 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja siltä osin kuin,

- 1) vahinko aiheutuu rakennukselle, joka on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti, tai vahinko aiheutuu tällaisessa rakennuksessa olevalle omaisuudelle,
- 2) vahinko on seurausta rakennusajankohdan mukaisten säädösten, määräysten tai hyvän rakennustavan vastaisesta rakentamisesta taikka rakennuksen rakennus- tai työvirheestä.

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja miltään osin, jos vakuutetulla on mahdollista saada korvausta valtion varoista poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/1983) nojalla.

10.7 Muita korvaussääntöjä

10.7.1 Vahingosta ilmoittaminen ja vahingon tarkastaminen

Vahingosta on ilmoitettava Turvalle välittömästi vahingon tapahduttua. Turvalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingoittunut omaisuus ennen sen korjaustyön aloittamista tai uuden omaisuuden hankkimista. Jos korjaustyön aloittaminen on liiketoiminnan keskeytyksen tai muun lisävahingon syntymisen estämiseksi välttämätöntä, voidaan korjaustyö aloittaa, vaikka ilmoitusta vahingosta ei ole voitu tehdä Turvalle.

10.7.2 Vahingoittunut ja menetetty omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Turvalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa. Lunastettava omaisuus arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se Turvalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

10.7.3 Vahingon selvittäminen

Vakuutuksenottajan tai hänen edustajansa on annettava vahingon selvittämiseksi tarpeelliset, Turvan pyytämät asiakirjat ja tiedot. Vakuutuksesta ei korvata tällaisista selvityksistä eikä niiden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Tällaisia omalla kustannuksella tehtäviä selvityksiä ovat esimerkiksi vahinkoilmoitus ja luettelo tuhoutuneesta ja säilyneestä omaisuudesta, ostotositteet sekä vakuutuksenottajan Turvaa kuulematta pyytämät asiantuntijaselvitykset vahingon syyn, määrän tai korvattavuuden selvittämiseksi.

10.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Vakuutusmaksu oikeuttaa enintään vakuutusarvon suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana. Turvalla on oikeus korvauksen määrän perusteella laskettavaan

vakuutusmaksuun omaisuuden jälleenhankkimisen ja vakuutuskauden päättymisen väliseltä ajalta.

Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos Turva ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista korvauspäätöksen yhteydessä.

11. Palovakuutus

11.1 Korvattavat vahingot

11.1.1 Palo

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut palo. Palolla tarkoitetaan irtipääsyyttä tulta.

Korvattavaksi palovahingoksi ei katsota sähköilmiön sähkölaitteelle aiheuttamaa vahinkoa. Talotekniikalle sähköilmiöstä aiheutunut vahinko korvataan talotekniikan rikkovakuutuksesta.

11.1.2 Noki

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti lähtenyt noki.

11.1.3 Räjähdyks

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut räjähdys.

Räjähdyksellä tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johtunutta äkillistä mekaanista vahinkoa.

Korvattavaksi räjähdysvahingoksi ei katsota vahinkoa, jonka on aiheuttanut:

- höyrykattilaan kuuluvan putken räjähtäminen, irtaantuminen, murtuminen tai repeäminen
- keskipakaisvoima, sisäinen jännitys, tiivisteiden irtoaminen tai nestepaine
- polttomootorissa sattunut räjähdys.

11.1.4 Ilma-alus

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen.

11.1.5 Sammutus- tai savunpoistolaitteiston laukeaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut sammutus- tai savunpoistolaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton laukeaminen.

11.1.6 Varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä kohdissa 11.1.1 - 11.1.5 mainittujen korvattavien vahinkojen yhteydessä.

11.2 Korvausrajoitukset

11.2.1 Lämmölle altistuminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut esineelle sen vuoksi, että se on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

11.3 Korotettu omavastuu

11.3.1 Tulityöt

Jos vahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuu-

tuksenottajaan rinnastettavan tekemästä tai teettämästä tulityöstä, omavastuu on 10 x sopimukselle merkitty omavastuu. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

12. Rajoitettu luonnonilmiövakuutus

12.1 Korvattavat vahingot

12.1.1 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut myrsky, sen kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine sekä vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttama vesistön vedenpinnan nousu.

12.1.2 Suora salamanisku

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut suora salamanisku vakuutettuun rakennukseen.

Korvattavan vahingon tunnusmerkkinä on omaisuuden mekaaninen pirstoutuminen.

Salamaniskun aiheuttamasta ylijännitteestä talotekniikalle aiheutunut vahinko korvataan talotekniikan rikko- vakuutuksesta.

12.1.3 Raesade

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut raesade.

12.1.4 Villieläimen tunkeutuminen rakennukseen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut villieläimen tunkeutuminen rakennukseen.

- Vakuutus ei korvaa hyönteisten, tuhoeläinten tai jyräjoiden, kuten hiirien, myyrien oravien tai rottien aiheuttamia vahinkoja.

12.1.5 Turva poikkeuksellisen tulvan varalta

Korvattava vakuutustapahtuma

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama välitön esinevahinko, jonka syynä on

- 1) rankkasadetulva
- 2) vesistötulva
- 3) merivesitulva

tai eri tulvatyyppien yhdistelmä siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen tai sen rakenteisiin suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta.

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä, ojassa tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu poikkeuksellisista sateista tai lumen sulamisesta taikka jää- tai hydyedapodasta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa.

Tulvavahinkona korvataan myös poikkeuksellisen vesistö- ja merivesitulvan seurauksena jään liikkumisesta aiheutuneet vahingot.

12.1.5.1 Poikkeuksellisuuden arviointi

Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä on 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisenä vedenpinnan tai merenpinnan nousuna pidetään vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvää keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

12.1.6 Sääolosuhteet

Vakuutuksesta korvataan normaalien sääolosuhteiden, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttama vahinko, jos vahinko on välitön ja väistämätön seuraus edellä kohdissa 12.1.1 - 12.1.4 mainituista korvattavista vahingoista.

Esimerkki:

Myrsky repi irti rakennuksen vesikatteen ja samanaikainen vesisade kasteli rakennuksen yläpohjan lämmöneristeet. Eristeiden kastuminen oli välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta myrskyvahingosta. Vahingot korvataan luonnonilmiövakuutuksesta.

12.1.7 Varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä kohdissa 12.1.1 - 12.1.4 mainittujen korvattavien vahinkojen yhteydessä.

12.2 Korvausrajoitukset

12.2.1 Ulkona oleva omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten katoksessa tai aitauksessa olevalle omaisuudelle, ellei kyse ole omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu käytettäväksi jatkuvasti ulkona.

- Laitureille ja muille vastaaville rantarakennelmille tai kasveille aiheutuneita vahinkoja ei korvata luonnonilmiövakuutuksesta.

12.2.2 Muovikatteen ikään perustuva vähennys

Vahingon määrää laskettaessa muovikatteen korjaus- tai uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuunottamatta 15 % vuodessa.

12.2.3 Sääolosuhteet

- Vakuutuksesta ei korvata tiettyjen luonnonilmiöiden, kuten esimerkiksi jään ja lumen painon tai niiden liikkeen, pohjaveden korkeuden muutoksen, routimisen tai maan liikkumisen aiheuttamia vahinkoja.

12.3 Korotettu omavastuu

12.3.1 Korjaustyöt

Korjaustyön alaisena olevalle rakennukselle aiheutuneissa vahingoissa omavastuu on 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Korotettu omavastuu on voimassa, jos korjaustyö on ollut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemä tai teettämä ja rakennuksen keskeneräisyys on vaikuttanut vahingon syntyyn tai laajuuteen (esimer-

kiksi rakennuksen rakenteet ovat olleet korjaustöiden takia tavanomaista heikommin suojattu tai kiinnitetty).

Esimerkki:

Vakuutuksenottaja teetti rakennuksen vesikaton uusimistyön rakennusliikkeellä. Rakennusliike suojasi pressuilla vesikaton avatuilta osiltaan. Viikonlopun aikana alueella oli ukkosmyrsky. Myrsky irrotti katon väliaikaiset suojaukset ja samanaikainen vesisade kasteli rakennusta.

Vakuutuksenottajalla on edellä mainittu korotettu omavastuu.

12.3.2 Poikkeuksellinen tulva

Omavastuu tulvavahingoissa on 2 kertaa sopimukselle merkattu omavastuu, kuitenkin vähintään 2000 euroa.

13. Vuotovakuutus

13.1 Korvattavat vahingot

13.1.1 Neste-, kaasu- tai höyryvuoto

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut neste-, kaasu- tai höyryvuoto, kun aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen lämmitystä, ilmanvaihtoa tai vesihuoltoa palvelevista kiinteästi asennetuista putkistoista tai laitteista
- rakennuksen sisäpuolisista sadevesiputkistoista
- vesijohtoverkostoon liitetyistä käyttölaitteista, kuten pesukoneesta
- tuotantoa tai varastointia palvelevista putkistoista ja kiinteästi asennetusta laitteista
- kiinteästi asennetuista säiliöistä.

- Muiden kuin edellä mainittujen putkien ja laitteiden tai veden- ja kosteudeneristyksen, rakenteiden tai putkiläpivientien läpi vuotaneen nesteen aiheuttamia vahinkoja ei korvata (poikkeuksena vesikattovuodot, kohta 13.1.3).
- Myöskään muualta virranneen sade-, sulamis- ja pintaveden aiheuttamia vahinkoja ei korvata.

Esimerkki:

Rakennuksen pesuhuoneen viereisten huonetilojen lattioiden ja seinien havaittiin kastuneen. Vahingon syyksi todettiin veden- ja kosteudeneristyksen puuttuminen pesuhuoneen raken-teista. Vuotovakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat seurausta märkätilan veden- ja kosteudeneristyksen tai rakenteiden läpi vuotaneen nesteen aiheuttamista vahingoista.

13.1.2 Rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset

Vakuutuksesta korvataan myös rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset silloin, kun nämä kustannukset ovat aiheutuneet vuodon korjaamisesta ja vuoto on vaurioittanut vakuutuksen kohteena olevaa rakennusta.

Rikkoutuneen putkiston korjauskulut ja korjaamiseen liittyvät vian etsintäkulut ja maankaivu- sekä täyttökulut korvataan talotekniikan rikkovakuutuksesta.

Esimerkki:

Talajohto vuoti piha-alueella rakennuksen seinän vieressä. Vuoto oli voimakas ja vesi tunkeutui myös talon rakenteisiin. Vuotovakuutuksesta ei kuitenkaan korvata

maankaivukustannuksia edellä mainittua laajemmin eikä talojohdon korjauskustannuksia.

Jos vuoto ei vaurioita rakennusta, vuotovakuutuksesta ei korvata maankaivukustannuksia lainkaan.

Maankaivukustannukset, samoin kuin talojohdon korjauskustannukset korvataan talotekniikan rikkovakuutuksesta.

13.1.3 Vesikattovuoto asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja odottamattoman vesikattovuodon aiheuttamat vahingot niille asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön asuinhuoneiston sisäosille, joiden hoito- ja kunnossapitovastuu asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen tai lain mukaan on asuinhuoneiston osakkeenomistajalla.

- Muita veden- ja kosteudeneristyksen tai rakenteiden läpi vuotaneen nesteen aiheuttamia vahinkoja ei korvata vuotovakuutuksesta.

Esimerkki:

Rakennuksen kuusi vuotta vanha vesikatto vuoti keväällä. Aikaisemmin vuotoja ei ole ollut. Vuodon syyksi todettiin jään muodostuminen räystäille ja tästä johtuva veden nousu katolla.

Vuotanut vesi kasteli yläpohjan lämmöneristeet ja irrotti ulkoseinän rappausta. Vesi kasteli myös kolmessa asunnossa ja yhdessä porrashuoneessa katto- ja seinäpintoja sekä turvotti asuntojen väliseinälevyjä.

Vuotovakuutuksesta korvataan asuinhuoneistojen katto- ja seinäpintojen maalaus ja tapetointi. Vakuutuksesta ei korvata asuntojen seinälevyjen vaihtoa, porrashuoneen eikä ulkoseinän rappauksen korjausta eikä yläpohjan lämmöneristeiden mahdollista vaihtoa. Myös itse kattovuodon korjaus jää vakuutuskorvauksen ulkopuolelle.

13.2 Korvausrajoitukset

13.2.1 Lattiakaivot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa lattiakaivon ja korokerenkaan tai lattiakaivon ja lattian vedeneristyksen liitoksen tai lattiakaivon ja korokerenkaan putkiläpivientien kautta rakenteisiin vuotanut neste.

13.2.2 Viemäreiden tulviminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa viemärikaivon tai -putkien tulviminen rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä.

13.2.3 Kunnallinen tai muu yleinen putkisto

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioituminen tai tukkeutuminen.

13.2.4 Kosteuden tiivistyminen ja homehtuminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kondenssivesi tai muu kosteus (esimerkiksi maanalainen kosteus tai vesi), sienettyminen, home tai haju, ellei se ole suoranainen seuraus korvattavasta vahingosta. Tällöinkin korvataan vain vuodosta vaurioituneelle rakenteelle aiheutunut seurannaisvahinko.

13.2.5 Sammutuslaitteiston laukeaminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa sammutuslaitteiston laukeaminen.

- Sammutuslaitteiston laukeamisesta aiheutunut vahinko korvataan palovakuutuksesta.

13.2.6 Ylimääräinen kulutus

- Vakuutuksesta ei korvata vahingon johdosta hukkaan vuotanutta ainetta eikä lisääntyntä energiankulutusta.

Esimerkki:

- Vakuutuksesta ei korvata rakennuksen käyttövesijohtoverkosta hukkaan vuotanutta vettä.

13.2.7 Johtoverkon korjauskustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata johtoverkon tai käyttölaitteiden korjaus- tai uusimiskustannuksia.

Johtoverkon korjauskustannukset korvataan talotekniikan rikkovakuutuksesta.

13.2.8 Viranomaiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat suoranainen seuraus alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen (esimerkiksi veden- ja kosteudeneneristyksen osalta) korjaamisesta viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti.

13.2.9 Nesteen virtaaminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut avoinna olevasta johtoverkkoon kuuluvasta hanasta tai suihkulaitteesta virranneesta nesteestä, ellei hana tai suihkulaite ole mekaanisesti rikkoonut.

13.3 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset ja korotettu omavastuu

13.3.1 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

Vahingon määrää laskettaessa kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vuotaneen putkiston, laitteen, säiliön tai vesikatteen taikka tukkiutuneen viemäriin ikään perustuva vähennys seuraavasti:

Putkiston, laitteen, säiliön tai vesikatteen ikä	Vähennys vahingon määrästä
15 – 20 vuotta	10 %
21 - 30 vuotta	20 %
31 - 40 vuotta	30 %
41 - 50 vuotta	50 %
Yli 51 vuotta	70 %

Ikä lasketaan asennusvuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

13.3.2 Paineellisten putkien ikäpoistot

Paineellisten putkien pinnoituksella ei ole vaikutusta ikävähennyksen laskentaan.

Paineellisten putkien korjauksessa tulee noudattaa uusintahetkellä voimassa olevia uudisrakentamista koskevia määräyksiä, jotta niitä käsitellään uusina putkina. Tärkeimmät asiaa koskevat määräykset ovat Rakentamismääräyskokoelman osat C2 ja D1. Mikäli putket on uusittu nykymääräysten vastaisesti tai kunnostettu pinnoittamalla, lasketaan korvaustilanteessa ikäpoisto niiden alkuperäisen iän mukaan. Tämä koskee 1.1.2012 jälkeen tehtyjä putkien asennuksia.

Esimerkki:

Vuonna 1966 rakennetun asuinkerrostalon vesijohdot uusitaan vuonna 2012. Uudet putket asennetaan vanhoille paikoille kylpyhuoneen lattia- ja seinärakenteiden sisään ja putkena käytetään muovipinnoitettua kupariputkea. Työssä ei ole noudatettu vuonna 2012 uudisrakentamista koskevien määräyksiä, joiden mukaan paineelliset putket tulee sijoittaa niin, että mahdolliset putkivuodot ohjautuvat esin ja putket ovat helposti korjattavissa tai vaihdettavissa. (Mikäli paineelliset putket halutaan asentaa rakenteiden sisään, tulee putket sijoittaa suojaputkeen ja putkien tulee olla rakenteita rikkomatta vaihdettavissa).

13.3.3 Viemäriputkien ikäpoistot

Viemäreiden korjaaminen uusilla menetelmillä huomioidaan ikäpoistoa laskettaessa silloin, kun käytetyllä menetelmällä tehdään vanhan viemäriputken sisään uusi rengasjäykkyyden omaava putki.

- muotoputkisujutus: uusi tehdasvalmisteinen putki asennetaan vanhan viemäriin sisään
- sukutus: vanhan putken sisään asennetaan tehdasvalmisteinen sukka, joka paikan päällä kovetetaan
- ruiskuvalu: vanhan putken sisään ruiskuvalamalla hartsista muodostuva putki, jonka paksuus on vähintään 3mm.

1. Kun käytetään menetelmiä, joilla on voimassa oleva VTT:n sertifikaatti, lasketaan putken iäksi asennushetkellä 15 vuotta ja sen jälkeen vanheneminen jatkuu ikätaulukon mukaan.
2. Kun käytetään menetelmää, jolla ei ole voimassa olevaa VTT:n sertifikaattia, lasketaan putken iäksi asennushetkellä 30 vuotta ja sen jälkeen vanheneminen jatkuu ikätaulukon mukaan.
3. Pinnoitusmenetelmiä, joissa toiminta perustuu uuden pinnoitteen tartunnasta vanhaan putkeen, ei huomioida ikävähennyksiin.

Esimerkki:

Vuonna 1956 rakennetun talon viemäriinosa kunnostetaan uudella menetelmällä vuonna 2012 ja kunnostetulla osalla sattuu vahinko vuonna 2015, lasketaan ikävähennykset seuraavasti:

1. Menetelmä muodostaa uuden putken vanhan sisään ja menetelmällä on VTT:n järjestelmäsertifikaatti lasketaan ikävähennys (2015-2012+15) 18 vuoden mukaan (10%).
2. Menetelmä muodostaa uuden putken vanhan sisään ja menetelmällä ei ole sertifikaattia lasketan ikävähennys (2015-2012+30) 33 vuoden mukaan (30%).
3. Menetelmässä on putki pinnoitettu ohuella kalvolla ikävähennys (2015-1956) 59 vuoden mukaan (70%)

Uusilla menetelmillä korjatun viemäriin tekijän tulee vastata yhden vuoden ajan käyttöönotosta kaikista mahdollisista viemäriin tukkeutumisen tai vuotojen aiheuttamista vahingoista. Jos vahinko aiheutuu 1. takuuvuoden aikana putkistojen käyttövirheestä, vähennetään korvauksesta korotettu omavastuu kohdan 13.3.5

13.3.4 Ikäpoistot uusittujen ja korjattujen järjestelmien yhteydessä

Ikäpoisto määritetään korvaustilanteessa vuotavan putkenosan mukaan ja liitoskohdassa suuremman ikäpoiston antavan putkenosan mukaan

Esimerkki 1:

Jos osittain uusittu ja vanhan putken liitos vuotaa, laske-

taan ikävähennys vanhan putken mukaan.

Esimerkki 2:

Jos uudella menetelmällä uusitun viemäriputken ja uuden viemäriputken välinen liitos vuotaa lasketaan ikävähennys uudella menetelmällä uusitun viemäriputken mukaan.

13.3.5 Korotettu omavastuu korjaustöissä

Jos vahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemästä tai teettämästä korjaustyöstä, vakuutuksenottajan omavastuu on 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Vahinko katsotaan aiheutuneeksi korjaustöistä, jos vuoto tapahtuu töiden aikana ennen kuin korjattu putkisto, laite, säiliö tai vesikate on tarkastettu ja otettu normaaliin käyttöön.

Esimerkki:

Vakuutuksenottaja oli valinnut kiinteistövakuutuksen omavastuuksi 1 000 euroa. Vakuutuksenottaja teetti rakennuksen käyttövesijohtojen uusimistyön putkiliikkeellä. Putkiliike teki putkistoille koeponnistuksen ennen niiden käyttöönottoa. Yksi putkiliitos irtosi asennuksesta ja syyksi todettiin se, että putkiasentaja oli unohtanut asentaa ”liitoshelmen” liitosta tehdessään.

Vuodosta aiheutui 1 500 euron vahinko. Vakuutuksenottajan omavastuu on korjaustyöstä aiheutuneessa vahingossa 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa. Vahinko jää siis alle omavastuun. Vakuutuksenottaja voi hakea 1 500 euron vahingonmäärästä korvausta putkiliikkeeltä, joka on tuottamuksellaan aiheuttanut vahingon.

14. Murto- ja ilkivaltavakuutus

14.1 Korvattavat vahingot

14.1.1 Ilkivalta

Vakuutuksesta korvataan tahallinen vahingonteko (ilkivalta) ja tuntemattomaksi jääneen ajoneuvon aiheuttama vahinko.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- ilkivalta on kohdistunut suoraan vahingoittuneeseen omaisuuteen tai sitä suojaavaan rakenteeseen
- ilkivalta pystytään yksilöimään yksittäiseksi, äkilliseksi tapahtumaksi ja
- tapahtumasta on tehty rikosilmoitus.

14.1.2 Murto

Vakuutuksesta korvataan tämän vakuutuksen kohteena olevan rakennelman tai varusteen (ks. kohta 10.2.2) varkausvahinko, joka on aiheutettu

- murtautumalla vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden säilytyspaikkaan
- tunkeutumalla rakennukseen tai rakennuksessa sijaitsevaan suojeleohjeen mukaisesti suljettuun vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden säilytyspaikkaan avaimella, joka on saatu murtautumisen tai ryöstön yhteydessä
- murtamalla Turvan hyväksymä vakuutetun irtaimen

omaisuuden kiinnitysväline, kuten 3. luokan riippulukolla lukittu teräsvaijeri tai -ketju, jonka ainevahvuus on vähintään 10 millimetriä

- murtamalla tai irrottamalla työkalua käyttäen valmistajan tai Turvan kirjallisen ohjeen mukaisesti rakennukseen tai rakenteeseen kiinnitetty vakuutuksen kohteena oleva rakennelma tai varuste, kuten esimerkiksi rakennukseen kiinnitetty valaisin tai valvontakamera.

Murtautumisella tarkoitetaan tunkeutumista rakennukseen tai muuhun suojeleohjeen mukaisesti suojaavasti suljettuun säilytyspaikkaan sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- tapahtumasta on tehty rikosilmoitus ja
- vakuutuksenottaja on tarvittaessa valmis todistamaan korvausvaatimukseen liittyvän omaisuusluettelon oikeaksi myös tuomioistuimessa.

14.1.3 Lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannukset

Jos vakuutuksenottajan hallusta on anastettu yleisavaimia, vakuutuksesta korvataan tämän vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi tarpeelliset kustannukset, jotka ovat syntyneet tämän vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen ulko-ovien tai rakennuksessa sijaitsevan vakuutetun omaisuuden säilytyspaikkaan johtavan oven lukkojen sarjoituksesta tai uusimisesta.

Korvauksen edellytyksenä on, että avaimet on anastettu edellä kohdassa 14.1.2 kerrotulla tavalla tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutuksenottajan hallussa oleviksi katsotaan myös avaimet, jotka ovat asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön isännöitsijän, hallituksen jäsenen tai huoltoyhtiön tai muun vakuutuksenottajaan sopimussuhteessa olevan (esim. vartiointiliikkeen) hallussa.

Vahingon määrää laskettaessa lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuunottamatta 5 % vuodessa.

14.1.4 Sääolosuhteet

Vakuutuksesta korvataan normaalien sääolosuhteiden, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttama vahinko, jos vahinko on välitön ja väistämätön seuraus edellä kohdassa 14.1.1 tai 14.1.2 mainituista korvattavista vahingoista.

14.2 Korvausrajoitukset

14.2.1 Ulkona oleva omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten aitauksessa tai katoksessa olevan omaisuuden varkausvahinkoa.

Vahingonteko korvataan vain, jos on kyse omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu säilytettäväksi ulkona.

14.3 Korotettu omavastuu

14.3.1 Graffitit yms.

Jos vahinko muodostuu yksinomaan rakennuksen tai muiden rakenteiden pintojen tahallisesta turmelemisesta, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähin-

tään 1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Pintojen tahallista turmelemista ovat esimerkiksi graffitit tai muu piirtäminen, likaaminen, naarmuttaminen tai muu vastaava vaurioittaminen.

15. Talotekniikan rikkovakuutus

Vakuutuksen kohteena on vakuutetun rakennuksen talotekniikka (ks. kohta 10.2.1) seuraavin rajauksin:

Vakuutuksen kohteena eivät ole muuratut tulisijat ja hormit eivätkä asuinhuoneistokohtaiset koneet ja laitteet, kuten esimerkiksi liedet, liesitasot, kylmäkalusteet, kiukaat, WC- ja pesutilojen kiinteät kalusteet, uima-allaslaitteistot ja muut osakkaan vastuulla olevat koneet ja laitteet.

15.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman sisäisen tai ulkoisen tapahtuman tai sähköilmiön aiheuttama vakuutetun rakennuksen talotekniikan rikkoutuminen.

15.2 Korvausrajoitukset

15.2.1 Kuluvat osat

Talotekniikkaan sisältyvien kuluvien osien ja tarvikkeiden sekä niiden asennuskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan vain jäljellä olevaa käyttöikää tai käyttömäärää vastaava osa. Käyttöikä tai käyttömäärä määritetään maahantuojaan tai valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kuluvia osia ovat esimerkiksi kaikki ne koneen tai laitteen osat ja tarvikkeet, jotka on huolto-ohjeen mukaan uusittava määrätyn aika- tai käyttömäärävälein.

15.2.2 Hitaasti syntyvät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata pitkäaikaisesta vaikutuksesta aiheutuneita vahinkoja.

Tällaisia ovat esimerkiksi materiaalin luonnollisesta heikkenemisestä, naarmuuntumisesta, likaantumisen, kerrostumisesta, sakkaantumisen, kattilakivestä, ruostumisesta, korroosiosta, sienettymisestä, hajusta, homeesta tai lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta aiheutuneet vahingot.

15.2.3 Tiedot, tiedostot ja ohjelmat

Talotekniikkaan sisältyville tiedoille, tiedostoille ja ohjelmille aiheutunut vahinko korvataan vain, jos se on suoranaista seurauksena laitteistolle aiheutuneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

Vakuutuksesta ei korvata laitteiston, käyttöjärjestelmän tai ohjelmiston virheellisestä toiminnasta tiedolle, tiedostolle tai ohjelmistolle aiheutunutta vahinkoa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisestä tietovälineen nimiöinnistä tai syötöstä, tietojen häviämisestä tai magneettikenttien aiheuttamasta tietojen, tiedostojen tai ohjelmistojen tuhoutumisesta.

15.2.4 Toimintahäiriö

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toimintahäiriöiden poistamisesta, ellei häiriö ole seuraus tämän vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta kohdanneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta rik-

koutumisvahingosta.

15.2.5 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, josta esineen toimittaja tai joku muu on vastuussa lain, sopimuksen, takuun tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuussa oleva kykene täyttämään sitoumustaan.

15.2.6 Työn kohteena oleva talotekniikka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut työvirheestä, koneen tai laitteen osan virheellisyydestä, materiaali- tai valmistusvirheestä tai virheellisestä neuvoista korjattavana, huollettavana tai käsiteltävänä olevalle talotekniikalle.

15.2.7 Suunnittelu- ja valmistusvirhe

Vakuutuksesta ei korvata suunnittelu-, asennus- tai valmistusvirheen vuoksi rikkoutunutta talotekniikkaa.

15.2.8 Käyttövirhe

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutettu käyttämällä esinettä virheellisesti tai käyttöohjeiden vastaisesti tai asettamalla esine alttiiksi liian kovalle rasitukselle.

15.2.9 Luonnonilmiöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut jään ja lumen painosta tai niiden liikkeestä

- pohjaveden korkeuden muutoksesta, aallokosta, tulvasta, routimisesta, maanjäristyksestä, maanpainausta, maansortumasta tai muusta maan liikkumisesta.

15.2.10 Sääolosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata sääolojen, kuten tulvimisen, vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttamaa talotekniikan rikkovahinkoa, ellei vahinko ole välitön ja väistämätön seuraus tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta. Tällöinkin korvataan vain talotekniikan rikkovakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko.

15.2.11 Itse valmistettu tai myyty talotekniikka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun vakuutettu on tavaran valmistaja tai myyjä ja vahinko kuuluu alalla käytettävän takuun piiriin.

15.2.12 Hyönteiset ja tuhoeläimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka ovat aiheuttaneet hyönteiset tai tuhoeläimet.

15.3 Talotekniikan ikään perustuvat vähennykset

Vahingon määrää laskettaessa rikkoutuneen talotekniikan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista ja niihin liittyvistä rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuunottamatta rikkoutuneen omaisuuden ikään perustuvat vuotuiset vähennykset seuraavasti:

- maassa tai maanvaraisessa alapohjarakenteessa olevat putkistot ja maanalaiset säiliöt 6 %
- varaajat ja lämmityskaapelit 6 %
- muut putkistot, säiliöt ja sähköjohdot 3 %
- ATK-, ohjaus ja valvontalaitteet 15 %
- muu talotekniikka 6 %

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottokohdasta saman kalenterivuoden loppuun.

Vähennys tehdään aina jälleenhankinta-arvon mukaisesti korjaus- tai hankintakustannuksista.

Jos rikkoutunutta omaisuutta ei korjata, vahingon määrä on edellä mainitulla tavalla lasketun päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

Esimerkki:

Yksitoista vuotta vanhan rakennuksen maanvaraisessa alapohjarakenteessa oleva viemäriputki rikkoutui äkillisesti. Korvausta laskettaessa rikkoutuneen viemäriputken korjaamisesta aiheutuneista kustannuksista vähennetään 54 % $[(11 - 2) \times 6 \% = 54 \%]$.

16. All Risk -laajennus

16.1 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on Esinevakuutuksen kohdassa 10.2 määritelty omaisuus.

16.2 Korvattavat vakuutustapahtumat

Jos vakuutuskirjaan on merkitty rakennukselle All Risk -laajennus (AR-laajennus), korvataan vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko silloin, kun vahinkoa ei korvata kohtien 11-15 perusteella.

16.3 AR-laajennukseen sisältyvät rajoitukset

16.3.1 Rakentamis-, asennus-, suunnittelu- ja käyttövirheet sekä huollon laiminlyönti

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
 - rakentamismääräysten, -ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
 - omaisuuden virheellisestä suunnittelusta, rakentamisesta, asentamisesta
 - virheellisestä tai käyttöohjeen vastaisesta käytöstä
 - huolto- tai korjaustoimien laiminlyönnistä.

16.3.2 Vähitellen tapahtunut vahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutetulle omaisuudelle kulumisesta, syöpymisestä, ruostumisesta, lahoamisesta, pilaantumisesta, kondenssivedestä, routimisesta, betonin rapautumisesta tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä. Tällainen vähitellen tapahtuva ilmiö on esimerkiksi putken tai laitteen ulkoapäin tapahtuva syöpyminen.

16.3.3 Tulvan ja muiden luonnonilmiöiden sekä lumen ja jään aiheuttamat vahingot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tulvasta, vedenpinnan noususta, aallokosta, jään tai lumen painosta tai näiden liikkumisesta.

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu katkokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista tai sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä.

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että viemärikaivo tai -putket sateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat.

16.3.4 Vahinkojankohta määrittelemätön tai kadonnut tai unohdettu omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun
 - tapahtuma-aikaa ei voida määritellä tai
 - vahinko johtuu omaisuuden katoamisesta tai unohtamisesta.

16.3.5 Ulkona oleva omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka luonnonvoimat ovat aiheuttaneet ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole laitteista, joita on tarkoitus käyttää tai säilyttää tällaisessa tilassa.

16.3.6 Kulutusaineet ja tarvikkeet

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut koneissa tai laitteissa käytettäville kulutusaineille tai -tarvikkeille, kuten poltto- ja voiteluaineille, muille nesteille, kauhoille, vajereille ja kumirenkaille, paitsi jos kulutusaine tai -tarvike on vahingoittunut muun näiden ehtojen mukaan korvattavan vahingon yhteydessä.

16.3.7 Vesikaton vuoto

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vesikaton vuotamisesta, ellei synnä vuotamiseen ole ollut äkillinen, ennalta arvaamaton ulkoapäin tapahtunut mekaaninen rikkoutuminen.

16.3.8 Hyönteiset ja tuhoeläimet

- Vakuutuksesta ei korvata hyönteisten, tuhoeläinten tai jyrsijöiden, kuten hiirien, myyrien, oravien tai rottien aiheuttamia vahinkoja.

16.3.9 Lattiakaivot ja vedeneristys

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut veden pääsystä rakenteisiin lattiakaivon tai sen koroke- renkaan tai märkätilan putkiläpivientien vuotamisen tai vedeneristyksen puutteellisuuden johdosta.

16.3.10 Korotettu omavastuu

- Jos vahinko on aiheutunut avoinna olevasta, johtoverkkoon kuuluvasta hanasta, sulkuventtiilistä tai suihkulaitteesta virranneesta nesteestä, omavastuu on jokaisessa vahingossa 20% vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, ellei vahinko ole seurausta hanan, sulkuventtiilin tai suihkulaitteen mekaanisesta rikkoutumisesta. Omavastuun määrä on kuitenkin enintään 20 000 euroa.

16.4 Yleiset korvaussäännökset

Esinevakuutuksen vakuutusehtojen kohdat 10 ja 50 koskevat myös AR-laajennusta.

20. Kiinteistön vastuuvakuutus

Turva sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti

- selvittämään vakuutuksenottajan korvausvastuun
- korvaamaan sellaiset toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutuksenottaja on korvausvastuussa
- hoitamaan mahdollisen korvauskysymystä koskevan oikeudenkäynnin.

Kiinteistön omistaja voi olla vastuussa kiinteistön hallinnasta ulkopuolisille aiheutuvista vahingoista. Osa tästä riskistä voidaan siirtää Turvalle vastuuvakuutuksella. Tällöin Turva selvittää vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat

korvausvaatimukset. Tarvittaessa Turva käyttää eri alojen asiantuntijapalveluita ja hoitaa mahdollisen oikeudenkäynnin. Jos korvausvastuu syntyy, Turva suorittaa korvauksen vahingonkärsineelle.

20.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön toiminnassa tai omistamisessa toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, kun

- vahinko todetaan vakuutuskauden aikana ja
- vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vahingosta.

Esimerkki:

Ohikulkija liukastui kiinteistön edustalla ja nyrjäytti nilkkinsa. Tapahtumahetkellä kiinteistön vastuulla ollut kävelytie oli talvisten olosuhteiden vuoksi erittäin liukas. Taloyhtiö ei ollut huolehtinut tieosuuden kunnossapidosta, joten se oli korvausvastuussa ohikulkijalle aiheutuneesta vahingosta. Vakuutuksesta korvataan aiheutunut henkilövahinko.

Esimerkki:

Kerrostalon katolta putosi lunta auton katolle ja konepellille. Koska taloyhtiö oli laiminlyönyt katon puhdistuksen sekä varoitusten asettamisen, taloyhtiö oli korvausvastuussa auton omistajalle aiheutuneesta vahingosta. Vakuutuksesta korvataan aiheutunut esinevahinko.

20.2 Korvausrajoitukset

20.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- vakuutuksenottajalle itselleen
- vakuutuksenottajan työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

20.2.2 Käytössä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli

- vakuutuksenottajan hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Esimerkki:

Kiinteistöosakeyhtiö lainasi lumilingon naapurikiinteistöltä. Kiinteistön palveluksessa oleva talonmies ohjasi vahingossa lumilingon betoniporsaaseen, jolloin linko vaurioitui. Vakuutuksesta ei korvata hyödyksi käytetylle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa.

20.2.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana on tai oli vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana tai muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri tai
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

20.2.4 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu vakuutuksenottajan tekemään sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

20.2.5 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä. Jos vastaava ulkomainen lainsäädäntö puuttuu, vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä, kun vakuutettu on korvausvelvollinen edellä mainitun laitteen omistajana, haltijana tai kuljettajana.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvon kohdistunut vahinko niiltä osin kuin ei ole kysymys sellaisesta ajoneuvon osasta, joka on ollut työsuorittajan huolehdittavana (ks. kohta 20.2.3).

20.2.6 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- rekisteröitävän veneen tai aluksen käytöstä, kun tehtävä on suoritettu toiselle vastiketta vastaan
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun.

20.2.7 Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta,
- melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä, hajusta, savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on ollut satunnainen ja yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamatta ja nopeasti eikä vahingon syntyminen perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöstä tai muusta häiriöstä viimeistään seitsemän vuorokauden kuluessa sen alkamisesta ja tehnyt kirjallisen korvausvaatimuksen Turvalle kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa pilaantumisen, päästön tai muun häiriön alkamisesta.

20.2.8 Viranomaiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaiskustannuksia, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettujen häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

20.2.9 Pohjavesi, ydinvahinko, räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta

- ydinvastuulaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitetusta ydinvahingosta
- louhinta- tai räjäytystyöstä tai niistä aiheutuvasta maansiirtymästä.

20.2.10 Kosteus ja tulviminen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
 - kosteudesta
 - sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

20.2.11 Tietoisuus virheestä

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut virheestä tai muusta korvausperusteesta, josta vakuutuksenottaja oli tietoinen tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

20.2.12 Lakien ja määräysten rikkominen

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutuksenottaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää.

20.2.13 Sakot

- Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

20.2.14 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

- Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheutettua vahinkoa, paitsi jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta.

20.2.15 Muu vastuuvakuutus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

20.2.16 Tulityöt

- Vakuutuksesta ei korvata esinevahinkoja, joiden syynä on palo, noki tai räjähdys ja jotka ovat seurausta sellaisesta tulityöstä, jonka suorittajalla ei ole Suomen pelastusalan keskusjärjestön hyväksymää tulitöiden turvallisuuskoulutusta ja voimassaolevaa henkilökohtaista tulityökorttia. Lisäksi tulitöissä on noudatettava Finanssialan Keskusliiton laatimaa Tulitöiden turvallisuusohjetta.

- Tulitöillä tarkoitetaan töitä, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään kaasuliekkiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

20.2.17 Homevahingot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja tai kustannuksia, jotka johtuvat homeesta ja ovat seurausta pysyvistä olosuhteista kuten rakennustavasta, suunnittelu- tai rakennusvirheestä tai rakennuksen tai muun omaisuuden muusta ominaisuudesta.

20.2.18 Avaimen katoaminen ja korotettu omavastuu

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka johtuvat toisen käytössä olevaan tilaan pääsyn mahdollistavan avaimen katoamisen johdosta aiheutuneista lukkojen tai järjestelmien uusimis- tai sarjoituskustannuksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin lukkojen tai järjestelmien uusimis- tai sarjoituskustannuksia seuraavien edellytysten täyttyessä yhtäaikaaisesti.
 - avaimen katoaminen johtuu vakuutuksenottajan palveluksessa olevan henkilön tai hallintoelimiin kuuluvan henkilön virheestä tai huolimattomuudesta ja

- on ilmeistä, että avain on sellaisen hallussa, jolla ei siihen ole oikeutta ja tämän seurauksena on välitön uhka, että tiloissa olevaa omaisuutta anastetaan.

Tällöin omavastuun määrä on 25% lukkojen tai järjestelmien uusimis- tai sarjoituskustannuksista.

20.2.19 Asbestivahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut asbestista tai liittyy siihen.

20.2.20 Muut korvausrajoitukset

- Vakuutuksesta ei korvata henkilövahinkoa, joka on aiheutunut
 - BSE:stä
 - HI-viruksesta
 - SARS-viruksesta
 - lyijystä
 - polyklooratuista bifenyylilyhdisteistä (PCB)
 - klooratuista hiilivedyistä
 - ureaformaldehydistä
 - dietyylilbestrolista (DES)
 - tupakasta tai tupakkatuotteista
 - geeniteknikalla muunnetuista organismeista (GMO)
 - elektromagneettisista kentistä (EMF)

20.3 Korvaussäännökset

20.3.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on Turvan korvausvelvollisuuden yläpänä rajana jokaisessa vahingossa. Sovittuun vakuutusmäärään sisältyvät vahingonkorvaus, selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vaaran kohtuulliset torjuntakulut. Torjuntakuluina korvataan ainoastaan sellaiset välttämättömät toimenpiteet, jotka on suoritettava välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneeksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

20.3.1.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

20.3.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, sekä selvitys-, neuvottelu-, korko-, oikeudenkäynti- ja välittömästi uhkaavan vaaran torjuntakulujen yhteismäärästä. Vakuutuskirjassa tai erityisehdossa voi olla poikkeavia omavastuita.

Vakuutuksenottaja voi valita omavastuun suuruuden. Va-

kuutuksenottajan valitsema omavastuun korotus alentaa vakuutusmaksua.

20.3.3 Vahingonselvitys

Vakuutuksenottajan on varattava Turvalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus edesauttaa sovinnollisen ratkaisun syntymistä.

Turva selvittää, onko vakuutuksenottaja vahingonkorvausvelvollinen määrältään omavastuun ylittävästä, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta. Turva neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

20.3.4 Oikeudenkäynti

Vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava Turvalle, jos vakuutuksenottaja saa vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa koskevan haasteen. Turvalla on tällöin oikeus päättää oikeudenkäyntiin liittyvistä toimenpiteistä. Jos vakuutuksenottaja ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä Turvalle, Turvalla on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja.

Turva hoitaa oikeudenkäynnin siltä osin kuin siinä käsitellään vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvaa korvauskysymystä. Turva maksaa myös siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa. Korvausvaatimuksen on oltava suurempi kuin vakuutuksenottajan omavastuu.

20.3.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävän syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutusta-pahtumasta saamaansa etua. Ellei muuta osoiteta, korvataan pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

20.3.6 Alivakuutus

Kyseessä on alivakuutus, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty rakennuksen tilavuus on ilmoitettu todellista pienempänä. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä kuin ilmoitetun tilavuuden ja todellisen tilavuuden välinen suhde osoittaa.

Rakennuksen tilavuudella tarkoitetaan tilaa, jota rajoittavat ulkoseinien ulkopinnat, alapohjan alapinta ja yläpohjan yläpinta. Milloin rakennuksessa ei ole yläpohjaa tai yläpohja liittyy ilman ullakkoa vesikattoon, katsotaan rajoittavaksi pinnaksi vesikaton yläpinta suojauksineen.

20.3.7 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos Turva on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, Turva ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, se ei sido Turvaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

30. Yhtiöjohdon vastuuvakuutus

Turva sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti

- selvittämään vakuutetulle esitettyjen korvausvaati-

musten perusteen ja määrän

- korvaamaan muulle kuin vakuutetulle aiheutetut varallisuusvahingot
- hoitamaan mahdollisen korvauskysymystä koskevan oikeudenkäynnin.

Vakuutus on tarkoitettu asunto- ja kiinteistöosaakeyhtiölle. Vakuutus kattaa osan hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan (isännöitsijän) henkilökohtaisesta korvausvastuusta, joka voi aiheutua toimenpiteistä tai laiminlyönneistä yhtiön päätöksenteossa.

30.1 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat laillisesti valitut hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja (isännöitsijä) ja tämän varamies.

30.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa ja koskee Suomessa käsiteltäviä korvausvaatimuksia.

30.3 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön hallinnossa vakuutuksenottajalle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle aiheutettu varallisuusvahinko, kun

- vastuu perustuu vakuutuskauden aikana sattuneeseen tekoon tai laiminlyöntiin ja
- vakuutettu on Suomessa voimassa olevan asunto-osaakeyhtiölain tai osakeyhtiölain mukaan vahingosta korvausvastuussa.

Lainsäädännön perusteella yhtiön hallituksen jäsen ja isännöitsijä voivat joutua henkilökohtaiseen korvausvastuuseen aiheuttamastaan vahingosta. Korvausvastuun syntyminen edellyttää yleensä huolimattonta toimintaa tai laiminlyöntiä tehtävien hoitamisessa.

Esimerkki:

Hallitus laiminlöi asunto-osaakeyhtiön vuokrasaatavien perimisen. Myöhemmin velallinen ajautui maksuvaikkeuksiin, joten saatavia ei enää voitu periä. Hallituksen laiminlyönnin vuoksi yhtiölle aiheutui varallisuusvahinko. Vastuuvakuutuksesta korvataan yhtiölle aiheutunut vahinko.

30.4 Korvausrajoitukset

30.4.1 Henkilö- ja esinevahinko

- Vakuutuksesta ei korvata henkilö- tai esinevahinkoa eikä sellaista taloudellista vahinkoa, joka on seuraus henkilö- tai esinevahingosta.

30.4.2 Ympäristövahinko

- Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkoa eikä vahinkoa, joka on seurausta ympäristölle aiheutuneesta vahingosta.

30.4.3 Sopimusvastuu

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kun vakuutuksenottaja on sitoutunut laajempaan korvausvastuuseen kuin hänellä olisi voimassa olevan oikeuden mukaan samassa sopimussuhteessa ilman tuollaista sopimusmääräystä.

30.4.4 Virheellinen työtulos

- Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet siitä, että vakuutetun velvollisuutena oleva työ joudutaan korjaamaan tai suorittamaan uudelleen, vaikk-

• ka sen suorittaisi joku muukin kuin vakuutusnottaja.

30.4.5 Käteisen rahan maksaminen ja vastaanottaminen

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu lasku-
virheestä käteistä rahaa maksettaessa tai vastaanotet-
taessa.

30.4.6 Vakuutetulle maksettu palkka tai muu etuus

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on syntynyt va-
kuutetulle maksettavaa palkkaa, palkkiota tai muuta
etuutta koskevan päätöksen johdosta.

30.4.7 Sakko tai muu sen kaltainen seuraamus

• Vakuutuksesta ei korvata sakkoa, veroa, veronlisäystä,
veronkorotusta, rangaistusluonteisia maksuja, sakkokor-
koa tai muita sen kaltaisia seuraamuksia.

30.4.8 Vakuutusturvasta huolehtiminen

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
vakuutetun virheestä ottaa tai pitää voimassa tarvitta-
vat ja riittävät vakuutukset vakuutusnottajan tai tämän
omistaman yhtiön lukuun.

30.4.9 Tietoisuus virheestä

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka perustuu en-
nen vakuutuksen ottamista vallinneeseen tilanteeseen
tai olosuhteeseen, josta vakuutettu tiesi tai hänen olisi
pitänyt tietää.

30.4.10 Vastuu muussa ominaisuudessa kuin vakuutettuna

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuu-
tetun toimiessa muussa ominaisuudessa kuin vakuutus-
kirjassa mainitun kiinteistön toimitusjohtajana (isännöit-
sijänä) tai hallituksen jäsenenä.

30.4.11 Muu vastuuvakuutus

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan muus-
ta vastuuvakuutuksesta.

30.4.12 Ammattimainen isännöinti

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutettu
ammattimaisessa isännöintitoiminnassa.

30.4.13 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

• Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä huoli-
mattomuudella aiheutettua vahinkoa, paitsi jos vakuu-
tusnottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työs-
sä aiheuttamasta vahingosta.

30.4.14 Asbestivahinko

• Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
asbestista tai liittyä siihen.

30.4.15 Muut korvausrajoitukset

• Vakuutuksesta ei korvata henkilövahinkoa, joka on ai-
heutunut

- BSE:stä
- HI-viruksesta
- SARS-viruksesta
- lyijystä
- polyklooratuista bifenyylidisteistä (PCB)
- klooratuista hiilivedyistä
- ureaformaldehydistä
- dietyylitilbestrolista (DES)
- tupakasta tai tupakkatuotteista

- geenitekniikalla muunnetuista organismeista (GMO)
- elektromagneettisista kentistä (EMF)

30.5 Korvaussäännökset

30.5.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on Turvan korvausvelvollisuuden ylärajana yhden vakuutuskauden aikana aiheutetuista vahingoista. Sovittuun vakuutusmäärään sisältyvät vahingonkorvaus, selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vaaran kohtuulliset torjuntakulut. Torjuntakuluina korvataan ainoastaan sellaiset välttämättömät toimenpiteet, jotka on suoritettava välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, ne katsotaan kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on aiheutettu.

30.5.1.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

30.5.2 Omavastuu

Jokaisessa vakuutustapahtumassa vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

30.5.3 Vahingonselvitys

Vakuutusnottajan ja vakuutetun on varattava Turvalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus edesauttaa sovinnollisen ratkaisun syntymistä.

Turva selvittää, onko vakuutettu vahingonkorvausvelvollinen määrältään omavastuun ylittävästä, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta. Turva neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

30.5.4 Oikeudenkäynti

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava Turvalle, jos vakuutettu saa vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa koskevan haasteen. Turvalla on tällöin oikeus päättää oikeudenkäyntiin liittyvistä toimenpiteistä. Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä Turvalle, Turvalla on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja.

Turva hoitaa oikeudenkäynnin, siltä osin kuin siinä käsitellään omavastuun ylittävää, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvaa korvauskysymystä. Turva maksaa siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa. Korvausvaatimuksen on oltava suurempi kuin vakuutusnottajan omavastuu.

30.5.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävän syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei muuta osoiteta, korvataan pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

30.5.6 Alivakuutus

Kyseessä on alivakuutus, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty rakennuksen tilavuus on ilmoitettu todellista pienempänä. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä kuin ilmoitetun tilavuuden ja todellisen tilavuuden välinen suhde osoittaa.

Rakennuksen tilavuudella tarkoitetaan tilaa, jota rajoittavat ulkoseinien ulkopinnat, alapohjan alapinta ja yläpohjan yläpinta. Milloin rakennuksessa ei ole yläpohjaa tai yläpohja liittyy ilman ullakkoa vesikattoon, katsotaan rajoittavaksi pinnaksi vesikaton yläpinta suojauksineen.

30.5.7 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos Turva on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkäsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Turva ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, se ei sido Turvaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

40. Kiinteistön oikeusturvavakuutus

Turva sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- tai hakemusasiassa. Vakuutus koskee vakuutuskirjaan merkittyä kiinteistöä.

40.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa ja vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka on saatettu Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä.

40.2 Tuomioistuimet

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä. Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia, voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi vakuutuksen voimassaoloaikana voitu välittömästi ilman eri sopimusta saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

- Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa. Tällaisia ovat esimerkiksi hallinto-oikeus, vakuutus-oikeus, työ-tuomioistuin, markkinaoikeus ja korkein hallinto-oikeus. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

Esimerkki:

Vakuutuksenottaja tekee verovalituksen hallinto-oikeu-

delle.

Vakuutuksesta ei korvata valituskustannuksia.

40.3 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat

- vakuutuksenottaja
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työnsuorittajat, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.
- vakuutuksenottajayrityksen vastuunalainen yhtiömies tai osakas silloin, kun asia koskee vakuutuksenottajan nimissä, puolesta tai hyväksi tehtyä oikeustointia tai annettua sitoumusta, tai kun häneen on kohdistettu korvausvaatimus yhteisvastuullisesti vakuutuksenottajan kanssa.

40.4 Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma

40.4.1 Riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

40.4.2 Rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

40.4.3 Vakuutustapahtuman syntymisajankohta

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on kuitenkin vakuutustapahtuman sattua ollu voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollu voimassa vastaavansisältöisenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

40.4.4 Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma

- kun kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

40.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

40.5.1 Kiistämisen puuttuminen

- Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa.

40.5.2 Ennen vakuutuksen alkamista aloitettu rakennustyö

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka johtuu kiinteistöllä tai sen rakennuksilla ennen vakuutuksen voimaantuloa aloitetusta rakennus-, korjaus- tai purkutyöstä, niiden suunnittelutyöstä tai niitä koskevista sopimuksista, takuista tai vakuuksista.

Esimerkki:

Uudessa asunto-osakeyhtiössä havaittiin kosteusvaurioita asuntojen kylpyhuoneissa. Tehtyjen selvitysten perusteella todettiin, että vahingot aiheutuivat rakentajan rakennusvirheistä. Vakuutuksesta ei korvata asunto-osakeyhtiön lakimiehen palkkaamisesta aiheutuneita kuluja, koska vahinko aiheutui ennen vakuutuksen voimaantuloa aloitetusta rakennustyöstä.

40.5.3 Vakuutetun rooli

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee vakuutettua muun kuin vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön ja rakennusten omistajana, haltijana, hoitajana tai käyttäjänä.

40.5.4 Huoneenvuokrasuhde

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee huoneenvuokrasuhdetta.

Esimerkki:

Asunto-osakeyhtiö vuokrasi omistuksessaan olevan huoneiston. Vuokralainen laiminlöi vuokranmaksun ja asunto-osakeyhtiö nosti kanteen vuokratilauksesta ja häädöstä käräjäoikeudessa. Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja, koska riita koski huoneenvuokrasuhdetta.

40.5.5 Vähäinen merkitys

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys.

40.5.6 Vakuutetut vastapuolina

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset.

40.5.7 Siirretty saatava

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta riidan syntyessä ole kulunut kahta vuotta.

40.5.8 Syyte

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta. Korvausta ei makseta, vaikka tuomioistuin myöhemmin hylkäisi syytteet ja jättäisi vakuutetun tuomitsematta.

40.5.9 Yksityisoikeudellinen vaatimus rikosasiassa

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta,

josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, jos asiassa on hänen osaltaan kysymys työnantajan korvausvastuusta.

40.5.10 Yksityisoikeudellinen vaatimus rikosasiassa / vakuutetun vaatimus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.

40.5.11 Muu vakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta.

40.5.12 Konkurssi ja ulosotto

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy konkurssiin, ulosottoon, ulosotto-laissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon.

40.5.13 Velkasaneeraus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesti maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä.

40.5.14 Vakuutuksen käyttäminen

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vahingosta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta.

40.5.15 Ryhmäkante

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jota vakuutetun hakemuksesta käsitellään ryhmäkanteena.

40.5.16 Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta.

40.6 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

40.6.1 Korvauksen hakemisesta oikeusturvavakuutuksesta

Vakuutetun asiamiehen korvauksen hakemisesta aiheutuneet palkkiot ja kulut korvataan, jos vakuutustapahtumasta suoritetaan korvausta.

40.6.2 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutuksenottajalle korvataan asiamiehen käyttämistä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Asiamiehen palkkiot

ja kulut korvataan myös, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuimen menettelyn sijasta käsitelty kuluttajavalituslautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi tai jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Esimerkki:

Yhtiökokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksen muuttamista. Asia oli riitainen ja siitä äänestettiin. Yhtiö oli kutsunut paikalle lakimiehen selvittämään asiaa. Lakimiehen esiintymisestä aiheutuneita kustannuksia ei korvata vakuutuksesta, koska yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvaa asiaa ei voida saattaa käräjäoikeuden ratkaistavaksi ennen yhtiökokouksessa tehtyä päätöstä.

Jos asia saatetaan käräjäoikeuden käsiteltäväksi yhtiökokouksen päätöksen moitetta koskevana asiana, vakuutuksesta voidaan korvata vakuutusnottajalle oikeudenkäynnistä aiheutuvat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut.

40.6.3 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena olevassa asiassa

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Välimiesten tai sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

40.6.4 Rikosasiassa

40.6.4.1 Vakuutettu asianomistajana

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kuin oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta.

40.6.4.2 Vakuutettu vastaajana

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

40.6.5 Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, korvataan muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty. Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

40.6.6 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä tai vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

40.7 Kustannukset, joita ei vakuutuksesta korvata

40.7.1 Vastapuolen oikeudenkäyntikulut

- Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.

40.7.2 Täytäntöönpanon kustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia.

40.7.3 Vakuutetun omat kustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä.

40.7.4 Oikeustieteellisen asiantuntijalausannon kustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia.

40.7.5 Rikosilmoituksen kustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata rikosilmoituksen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kustannuksia.

40.7.6 Liian myöhään esitetyt todisteet

- Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä.

40.7.7 Tarpeettomat kustannukset

- Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet
 - jäämällä pois tuomioistuimesta
 - jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä
 - esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi tai muutoin
 - pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudellaan oikeudenkäyntiä.

40.7.8 Aiheeton oikeudenkäynti

- Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin.

40.7.9 Välimiehen ja sovittelijan palkkiot ja kulut

- Vakuutuksesta ei korvata välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja.

40.8 Korvaussäännökset

40.8.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on Turvan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutus-tapahtumassa.

40.8.1.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotel-

la tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

40.8.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu korvattavien kustannusten määrästä.

40.8.3 Korvauksen määrä

40.8.3.1 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrittäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

40.8.3.2 Korvauksen suorittamisaika

Turva suorittaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, Turva suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

40.8.3.3 Kulukorvaus ja sen siirtäminen

Turvan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Jos vastapuoli (tai ryhmäkanteena ajatus asiassa valtio) on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Turvalle tämän suorittamaan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 40.8.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta Turvalle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Turvalle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

40.8.4 Oikeudenkäyntikulujen vaatiminen

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteiluissa vaadittava vastapuolelta korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutusoppimislain mukaan alentaa tai se voidaan evätä.

40.8.5 Kustannusten hyväksyminen

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisen aiheutuneiden kustannusten määrää Turvaa sitovasti. Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Turvaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

40.8.6 Alivakuutus

Kyseessä on alivakuutus, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty rakennuksen tilavuus on ilmoitettu todellista pienempänä. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetyistä kohdan 40.8.3 mukaisesti korvauksen määrästä kuin ilmoitetun tilavuuden ja todellisen tilavuuden välinen suhde osoittaa.

Rakennuksen tilavuudella tarkoitetaan tilaa, jota rajoittavat ulkoseinien ulkopinnat, alapohjan alapinta ja yläpohjan yläpinta. Milloin rakennuksessa ei ole yläpohjaa tai yläpohja liittyy ilman ullakkoa vesikattoon, katsotaan rajoittavaksi pinnaksi vesikaton yläpinta suojauksineen.

40.9 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Turvalle. Turva antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

50. Suojeluohjeet

Vakuutuksenottajan on noudatettava tämän suojeluohjeen velvoittavia osia sekä vakuutuskirjaan merkittyjä muita suojeluohjeita.

Suojeluohjeita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahingon määrää.

Suojeluohjeen kohta 50.2.5 on ohjeellinen, muut kohdat ovat vakuutuksenottajaa velvoittavia. Suojeluohjeet on saatettava kaikkien kiinteistöstä vastuussa olevien henkilöiden tietoon.

Kiinteistöstä vastuussa olevia henkilöitä ovat esimerkiksi talonmies, huoltomies, isännöitsijä ja asunto- ja kiinteistösaakeyhtiön hallituksen jäsenet.

Jos suojeluohjetta ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn tai sen määrään (laajuuteen), korvausta voidaan vakuutusoppimislain mukaan vähentää tai se voidaan evätä.

50.1 Korjaustyöt

50.1.1 Kuntotarkastukset

Vakuutusnottajan tulee tarkastaa rakennuksen kunto säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Rakennuksen kunnossapidosta ja korjaustöistä aiheutuviin kustannuksiin tulee varautua ennakkoon siten, että korjaustoimenpiteet voidaan tehdä heti, kun kuntotarkastuksessa havaittu puutteellisuus niitä edellyttää. Vialliset tulisijat ja savuhormit on korjattava välittömästi.

50.1.2 Korjaustöistä ilmoittaminen

Korjaustöistä tulee ilmoittaa Turvalle hyvissä ajoin ennen niihin liittyvien sopimusten tekemistä. Ilmoituksen saatuaan Turva toimittaa vakuutusnottajalle suojeleohjeita, joita noudattamalla voidaan estää tai pienentää korjaustöistä aiheutuvaa vahingonvaaraa.

Tällaisia suojeleohjeita ovat esimerkiksi:

- Rakennus- ja korjaustyöt
- Tulityöt

Suojeleohjeissa määrätään esim. tulityöpaikan puhdistamisesta, alkusammutuskalustosta ja tulityövärtioinnista. Korjaustöitä ei saa aloittaa ennen suojeleohjeisiin tutustumista.

Urakka- ja sopimusasiakirjoihin on merkittävä urakoitsijan velvollisuus noudattaa Turvan antamia suojeleohjeita.

50.2 Paloriski

50.2.1 Järjestys ja puhtaanapito

Rakennuksen porraskäytävissä ei saa tilapäisestikään varastoida tavaraa. Esimerkiksi lastenvaunuille tulee järjestää oma säilytystilansa.

Ulkona olevia jäteastioita, kuormalavoja yms. palavaa materiaalia ei saa sijoittaa rakennuksen ulkoseinän viereen.

Kaikkien yhteisten tilojen jäteastioiden tulee olla kannellisia ja niiden tulisi olla metallia.

Ajoneuvot saa pysäköidä vain merkityllä pysäköintipaikoilla. Pysäköintipaikkojen, pihakalusteiden ja istutusten sijainti tulee suunnitella siten, etteivät ne estä pelastusajoneuvojen liikkumista.

Palavien nesteiden ja kaasujen säilytyksessä ja käytössä on noudatettava viranomais määräyksiä. Tällaisia määräyksiä ovat esimerkiksi:

- Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 682/90, 703/92, 637/93, 87/95, 1173/95, 1094/97
- Nestekaasuasetus 711/93

50.2.2 Rakenteellinen palontorjunta

Rakennuksen palo-ovet on pidettävä kiinni. Palo-ovi voi olla jatkuvasti auki vain, jos se on varustettu savuilmäisiin yhdistetyllä automaattisella sulki laitteella.

Osastoivien rakenteiden tulee olla ehjiä ja niiden läpivientien tulee olla tiiviitä.

50.2.3 Lämmityslaitteet ja valaisimet

Lämmityslaitteiden ja kuumapintaisten valaisimien (esimerkiksi halogenit) valmistajien antamia suojaetäisyyksiä on ehdottomasti noudatettava. Sähkölämmittimiä ei saa peittää.

50.2.4 Ajoneuvosuojat

Ajoneuvosuojassa saa tehdä tulitöitä vain, jos sinne on järjestetty vakituinen tulityöpaikka. Tulitöitä ovat esimerkiksi kaasua- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikaleikkaukset ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Vakituksella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua ja hyväksytyä paloteknistä osastoa tai rajattua aluetta, joka on erotettu suuremmasta tilasta ja suojattu sekä varustettu alkusammuttimilla siten, että tulitöitä voidaan siinä turvallisesti tehdä.

Moottoriajoneuvosuojassa saa säilyttää palavaa nestettä ja palavaa kaasua ajoneuvon kiinteästi liitetyn polttoainesäiliön tilavuuden mukaisen määrän. Tämän lisäksi saa säilyttää erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä ja kaasuja yhteensä enintään 60 litraa.

Ajoneuvosuojassa saa ladata kerrallaan korkeintaan kahden akkua.

Yli 60 m²:n moottoriajoneuvosuojassa on oltava vähintään yksi vähintään teholuokan 27 A / 144 B käsiammutin tai pikapaloposti. Avoimiin suojiin sopivat vain pakasenkestävät käsiammuttimet. Pikapalopostit sopivat vain lämpimiin suojiin.

50.2.5 Tuhopolton torjunta

Tuhopolton torjumiseksi tulisi ullakoiden, varastojen, pyykkitupien, jätehuoneiden ja muiden vastaavien tilojen ovet pitää aina lukittuina. Edellä mainittuihin tiloihin on suositeltavaa asentaa paloilmoitinlaitteisto tai sarjaan kytketyt palovaroittimet.

Rakennusten syvennykset, katokset ja piha-alueet suositellaan pimeän aikana valaistaviksi.

50.2.6 Sähköautojen lataaminen

Jos kiinteistön sähköverkkoa käytetään autojen lataukseen, on ennen toiminnan aloittamista tarkistettava olemassa olevien asennusten soveltuvuus. Latauslaitteet on huollettava säännöllisesti.

Tarkastuksista on esitettävä sähköasennusliikkeen kirjallinen todistus pyydettäessä.

50.3 Luonnonilmiöriski

50.3.1 Rakenteet ja pinnoitteet

Rakennuksen rakenteet on rakennettava rakentamismääräysten ja yleisesti hyväksytyyn rakentamistavan mukaisesti.

Rakennuksen vesikate ja seinäpinnoitteet on kiinnitettävä valmistajan ohjeitten mukaisesti.

50.3.2 Sähköturvallisuus

Sähkötöitä saavat tehdä vain sähköpätevyyden omaavat henkilöt ja yritykset. Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen rakennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen kor-

jaus- ja huoltotyöt. Vialliset valaisimet, lämmittimet ja muut sähkölaitteet on korjattava välittömästi. Viallisten sähkölaitteiden käyttö on kielletty.

50.3.3 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksenottajalta edellytetään omatoimisia varotoimia seuraavasti

1. Sade- ja sulamisvesien eli hulevesien kulkeutuminen rakennukseen on estettävä vesieristyksin ja hulevesipoistojärjestelmällä, joita ovat mm. pihamaan kallistukset rakennuksesta pois päin, tontin ojat, salaojat ja sadevesikaivot sekä pumppaamot.
2. Tontti on liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, mikäli sellainen on alueella.
3. Tontin ojat ja salaojat on pidettävä toimintakunnossa. Toimintakunto on varmistettava vuosittain.
4. Viemärijärjestelmä on pidettävä toimintakunnossa ja viemäripumppujen kunnossapidosta on huolehdittava.

50.4 Vuotoriski

50.4.1 Suojaus jäätymiseltä

Vesijohtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Rakennuksen kaikissa huoneissa ja tiloissa, joissa kulkee putkisto, on huolehdittava riittävästä ja tasaisesta vähintään +10°C lämpötilasta. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävää lämmitystä ja valvontaa.

50.4.2 Tyhjillään oleva asunto ja rakennus

Rakennuksen ja asunnon pääsulku on suljettava, jos asunnosta ollaan pois yhtäjaksoisesti yli viikon ajan

50.4.3 Käyttö- ja prosessilaitteet sekä putkistot

Käyttö- ja prosessilaitteen liitännöiden, putkistojen liitosten ja säiliöiden asennustavan tulee olla valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukaisia.

Putkistoon letkuliitännällä liitetyt laitteet on varustettava verkossa ennen letkuliitännää olevalla sulkuventtiilillä/ käyttöhanalla ja tämä on suljettava aina käytön jälkeen tilan jäädessä ilman valvontaa (esimerkiksi työajan päättyessä).

Koneita ja laitteita on huollettava ja käytettävä valmistajan tai maahantuojan antamien ohjeiden mukaisesti.

Laitteille ja säiliöille on tehtävä viranomaisten vaatimat määräaikaistarkastukset ja niissä havaitut viat on korjattava.

Viranomaismääräysten vaatimia tarkastuksia ovat esimerkiksi paineestiatarkastukset.

50.4.4 Metalliset öljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot

Metalliset öljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein. Pohjavesialueilla sijaitsevien rakennusten maanalaiset metalliset öljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään viiden vuoden välein ja muut kuin metalliset säiliöt vähintään kymmenen vuoden välein. Tarkastuksissa tulee käyttää Turvatekniikan keskuksen hyväksymiä määräaikaistarkastusliikkeitä. Tarkastuksessa annettuja ohjeita on noudatettava ja tarkastuspöytäkirja on säilytettävä.

50.4.5 Vesikaton kunnossapito

Vesikate, kattokaivot ja sadevesikourut on tarkastettava ja tarvittaessa puhdistettava lumettomana aikana keväällä ja syksyllä. Havaitut viat on korjattava viivytyksettä.

50.4.6 Viranomaismääräysten noudattaminen ja hyvä rakentamistapa

Uudisrakentamisessa ja soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa on noudatettava rakentamista koskevia, voimassa olevia viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Näitä ovat Suomen rakentamismääräyskokoelman osat C2 (Kosteus, määräykset ja ohjeet) sekä D1 (Kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistot, määräykset ja ohjeet). Edellä mainittu koskee erityisesti rakennuksen ja sen märkätilojen vedeneristystöitä. Rakennus- ja asennustöissä on lisäksi noudatettava yleisesti hyvänä pidettyä rakentamistapaa.

50.4.7 Irtaimen omaisuuden säilyttäminen

Vuotovahingossa helposti vahingoittuva omaisuus on sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattiapinnasta.

50.5 Murtoriski ja avainturvallisuus

50.5.1 Varastotilojen suojaus

Kiinteistön hoidossa käytettävät työkalut ja -koneet sekä vakuutuksen kohteena oleva muu irtain omaisuus on säilytettävä niille tarkoitettussa lukitussa varastossa. Varaston seinien, lattian, katon ja ovien tulee olla sellaisesta aineesta (betoni, tiili, vahva puuaine, teräs) ja sellaista rakennetta, että ne antavat hyväksyttävän suojan murtautumista vastaan.

50.5.2 Avainturvallisuus

Kiinteistössä tulee nimetä avainkontrollista vastaava henkilö. Hänen tehtäviinsä kuuluvat kaikki lukitukseen liittyvät asiat, kuten sarjoituksen muutokset, huolto- ja yleisavainten säilytys, luovutus ja palautus.

Huoltohenkilökunnalle saa luovuttaa vain huoltotehtävän kannalta välttämättömät avaimet kuittausta vastaan. Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava avainten haltijan työtehtävien päättyessä. Avaimen luovutuksen yhteydessä tulee varmistua siitä, että avain on jatkuvasti haltijansa valvonnassa eikä sitä jätetä esimerkiksi ajoneuvoon.

Ulkoseinään upotetussa avainsäiliössä saa säilyttää vain erillisiä sähkö-, puhelin- yms. teknisiin tiloihin johtavien ovien avaimia. Yleisavainta ei saa koskaan säilyttää tällaisessa avainsäiliössä.

Asuinkiinteistön yleisavainta saa säilyttää vakituudessa asuinkäytössä olevassa varmuuslukolla lukitussa huoneistossa tai rakennuksen sisätiloihin asennetussa avainsäiliössä. Avainsäilö tulee asentaa sellaisella tavalla ja sellaiseen paikkaan, että säilön murtaminen tai irrottaminen on vaikeaa ja tällaisen yrityksen on helposti havaittavissa.

50.6 Rikkoriski

50.6.1 Talotekniikan käyttö ja huolto

Koneita ja laitteita on huollettava ja käytettävä valmistajan tai maahantuojan antamien ohjeiden mukaisesti. Huoltotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

50.6.2 Sähkömoottoreiden puhdistus

Sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytysrivat on pidettävä puhtaana ylikuumenemisen estämiseksi.

50.7 Vastuuriski

50.7.1 Lumen ja jään poisto ja hiekoitus

Vakuutusnottajan on huolehdittava siitä, että kiinteistön kunnossapitovastuulla olevat jalkakäytävät ja kulkutiet puhdistetaan lumesta ja jäästä sekä tarvittaessa hiekoitetaan siten, ettei niistä aiheudu liukastumisvaaraa.

Rakennusten katoille kertyvä lumi ja jää on tarvittaessa poistettava siten, ettei niiden putoamisesta aiheudu vaaraa eikä rakenteiden kantokyky vaarannu.

**Hoida yrityksesi vakuutusasiat
helposti osoitteessa turva.fi**

Ota yhteyttä, meiltä saat henkilökohtaista palvelua:

01019 5107

Palvelunumero yritysasiakkaille

01019 5108

Korvausasiat

01019 5111

Ajoneuvovahinkojen hätäpalvelu 24h
Omaisuu vahinkojen hätäpalvelu
iltais in ja viikonloppuis in

+358 1019 5111

SOS-hätäpalvelu ulkomailla 24h

**Aukioloajat ja lähimmän toimipaikan löydät
turva.fi**

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva | PL 117, 33101 Tampere
Y-tunnus 0211695-5 | Kotipaikka TAMPERE

